

DARBININKAS

Vol. LXXXIV, Nr. 20
Gegužė - May 14, 1999 Penktadienis-Friday

PERIODICALS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$ 1.00

LIETUVOJE
ir apie
LIETUVĄ

- **Pirmalaikiai Seimo rinkimai**, Seimo Pirmininko Vytauto Landsbergio nuomone, yra visai nereikalingas dalykas. "Ir patys rinkimai, ir netgi svarstymai yra tiktai drumsčiantys ir keliantys nerimą", - sakė žurnalistams parlamento vadovas po balandžio 7 d. įvykusio jo pasitarimo su Seimo frakcijų seniūnais.

- **Gegužės 7 d.** Vilniuje pradėjo darbą tarptautinis parlamentarų simpoziumas, skirtas čečėnų tautos ir valstybės likimui. Jo darbe dalyvavo Čečėnijos parlamento ir vykdomosios valdžios atstovai, Baltijos valstybių parlamentarai, svečiai iš Lenkijos.

- **Lietuvoje gyvenančius** Antrojo pasaulinio karo veteranus gegužės 9-osios - antihitlerinės koalicijos pergalės - dienos proga pasveikino Rusijos Prezidentas Boris Jelcin. Į Lietuvą atsiųsti 1746 asmeniniai Prezidento sveikinimai veteranams. Sveikinimą veteranams paskelbė ir Rusijos ambasadorius Vilniuje Konstantinas Mozelis. "Jūsų žygdarbis ir sunkiais karo metais parodytas pasiaukojimas bus ryškus pavyzdys daugeliui kartų, dėkingų už taiką ir gerovę", sakoma diplomato sveikinime.

- **Buvęs Konstitucinio Teismo (KT) pirmininkas** Juozas Žilys dirbs Seimo Pirmininko Vytauto Landsbergio vyresniuoju patarėju konstitucinės teisės klausimais. Šias pareigas jis pradėjo eiti nuo gegužės 10 d. KT pirmininku Žilys buvo paskirtas 1993 m. kovo mėn. Jo kadencija pasibaigė šių metų kovą. Prieš tapdamas KT pirmininku, Žilys dirbo Seime. Jis vadovavo Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo, o vėliau Seimo Juridiniame skyriuje.

- **Agentūra "Factum"** prie Lietuvos kultūros fondo Lietuvos vaikų rekordų knygos Ilgio rekordų skyrių papildė nauju rekordu. Tai - ilgiausias vašelių nertas nėrinys. Jo ilgis - 340 m 70 cm. Jį nunėrė Vilniaus "Vilungės" pradinės mokyklos ketvirtosios "b" klasės mokiniai. Nėrinį mokiniai pradėjo iš įvairiaspalvių siūlų, kuriuos atsinešė į darbų pamokas, nė nenumanydami, kad šis užsiėmimas jiems taip patiks ir užtruks apie pusantro mėnesio.

- **Kauno vidaus vandens telkinių** laivininkystės laivas "Sakalas" balandžio 7 d. Nemuno aukštupyje pradėjo purkšti biopreparatą "Vecto Bac" mišinį, skirtą upiniams mašalams naikinti. Pirmąją dieną į Nemuną išpurkšta apie 3 tonas šio preparato ir dar apie 2 tonas kitą dieną. Šie chemikalai buvo purškiami maždaug 70 km ilgio Nemuno upės atkarpoje.

- **Asmenys**, laikantys iki 1996 metų liepos 17 dienos įsigytus penkis litrus ir daugiau etilo alkoholio, techninio etilo alkoholio arba vieną litrą bei daugiau jų skiedinių, per savaitę privalės apie tai informuoti teritorines mokesčių inspekcijas, nurodymai alkoholio įsigijimo aplinkybės. Tokiu nutarimu Vyriausybė siekia užkirsti kelią neteisėtam spirito laikymui.

POPIEŽIAUS VIZITAS RUMUNIJOJE IŽIEBIA DIDESNĖS KRIKŠČIONIŲ VIENYBĖS VILTĮ

Gegužės 7 d. popiežius Jonas Paulius II atvyko su istoriniu vizitu į Rumuniją. Katalikų Bažnyčios vadovas 12 val. 05 min. oro bendrovės "Alitalia" lėktuvu nusileido Bukarešto oro uoste. Čia jį pasitiko Rumunijos stačiatikių patriarchas Teoctist ir šalies prezidentas Emil Constantinescu. Pirmasis po beveik 1 000 metų Katalikų Bažnyčios vadovo apsilankymas Rytų krikščionybės šalyje, nepaisant kaimyninę Jugoslaviją kreičiančio konflikto, žadina ekumenines viltis padidinti vienybę tarp skirtingų Bažnyčių. "Kaip Kristui teko kęsti pažeminimą, taip ir mūsų Bažnyčia turi atsikratyti savanau-diškumo. Šis vizitas paskatins...

didesnį supratimą ne tik mūsų pačių gyvenime, bet ir Bažnyčių gyvenime", pareiškė Rumunijos Stačiatikių Bažnyčios vadovas patriarchas Teoctist. Tiesa, kai kurie rumunai stačiatikiai sakė, kad dabar, kai NATO bombarduoja kaimyninę Jugoslaviją, popiežiui gal ir nevertėtų vykti vizito į stačiatikių šalį. "Tai rizikinga, nes tai gali papiktinti kitas Stačiatikių Bažnyčias. Vakarai mėto bombas ant stačiatikių šalies, o popiežius vyks ta į stačiatikių šalį", pareiškė stačiatikių reikalų apžvalgininkas Dan Ciachir. Daugiausiai Rytų Europoje paplitusiai Stačiatikių Bažnyčiai, kurią sudaro 15 autokefalinų ir trys autonominės Bažnyčios, priklauso

300 mln. žmonių. Iš 23 mln. Rumunijos gyventojų beveik 90 proc. yra stačiatikiai. Rumunija jau seniai rengėsi popiežiaus pakvietimui. Tačiau tai tapo įmanoma tik tada, kai Rumunijos Stačiatikių ir Katalikų Bažnyčios rado kompromisą dėl maždaug 2 500 katalikų bažnyčių priklausomybės. 1948 metais komunistai atėmė šias bažnyčias ir perdavė jas stačiatikių parapijoms. Tačiau stačiatikiai kol kas dar nėra pasirengę leisti popiežiui aplankyti Transilvaniją, kur gyvena dauguma Rumunijos katalikų, nes nuogąstauja dėl savo įtakos susilpnėjimo.

Omnitel Laikas

LIETUVOS BANKUOSE RAMU, TEIGIA CENTRINIO BANKO VADOVAS

Lietuvos bako valdybos pirmininkas Reinoldijus Šarkinas teigia, kad šalies bankuose naučiamai jokiai sujudimo dėl pokyčių Vyriausybėje.

"Tai visiškai nesusiję reikalais, valiutos yra pakankamai, litas padengtas daugiau kaip 150 proc.", sakė R. Šarkinas balandžio 29 d. po susitikimo su prezidentu Valdu Adamkumi. R. Šarkinas informavo šalies vadovą apie finansų sistemos padėtį.

Susitikimas nebuvo iš anksto planuotas, tačiau prezidentūros pareigūnai teigė, kad jis nėra susijęs su Vyriausybės krize. R. Šarkinas sakė žurnalistams, kad su šalies vadovu ap-svarstęs bankų ir finansų sistemos padėtį, Lietuvos banko veiklą. Pasak jo, pokalbyje aptartas galimas lito perorientavimas nuo JAV dolerio prie euro ir JAV dolerio krepšelio, nes keičiasi Lietuvos užsienio prekybos atsiskaitymų struktūra,

juose didėja euro ir mažėja dolerio dalis.

R. Šarkinas prognozavo, kad iki šių metų pabaigos dolerio ir euro dalis atsiskaitymuose susilygins. Dabar doleris sudaro 56 proc. visų atsiskaitymų, o metų pabaigoje, R. Šarkino nuomone, ši dalis bus mažesnė kaip 50 %.

"Aišku, tada iškyla reikalas keisti mūsų valiutos orientaciją", sakė Lietuvos banko valdybos pirmininkas.

Omnitel Laikas

Vilnius

V. Kapočiaus nuotr.

KAUNO ĮKŪRIMO ŠVENTĖ

Pagaliau po ilgų diskusijų nutarta Kauno miesto įkūrimo dieną švęsti gegužės 20-ąją. 1361 metais miesto vardą minėjo kryžiuočių kronikininkas Vygantas Magdeburgietis, o 1408 metais Lietuvos didysis kunigaikštis Vytautas suteikė Kaunui magdeburgo teises. Ši kartą Kauno dienos šventė truks net keturias dienas. Šventė prasidės Muzikiniame teatre miesto įkūrimo istorijos paminėjimu bei naujos miesto vėliavos įteikimu. Vėliavą miesto vadovams įteiks Prezidentas Valdas Adamkus. Vėliau teatralizuota eiseną žygiuos iš Laisvės alėjos į Rotušės aikštę. Kauno įkūrimo dienos šventei numatyta daug renginių ir jaunimui, ir senimui. Renginiai vyks ir Nemuno saloje, ir Nemuno

bei Neries santakoje, ir Rotušės aikštėje, ir Laisvės alėjoje, Ažuolyne, ir S. Girėno ir S. Dariaus stadione. Kaune koncertuos daug jaunimo mėgstamų muzikantų, Kauno teatrų aktoriai, teatro lėlės bei kaukės žygiuos paraduose.

Lietuvos aidas

Trys Jungtinių Valstijų smuikininkės buvo pripažintos Avery Fisher prizo laimėtojomis. Tai pirmos moterys, apdovanotos šiuo garsiu prizu per 25 metus nuo jo įsteigimo. Sarah Chang, Pamela Frank ir Nadja Salerno-Sonnenberg gegužės 6 dieną Avery Fisher Hall prizo įteikimo ceremonijoje taip pat gavo po 50,000 dolerių pinigines premijas.

(AP, New York)

RECEPTUS VAISTINĖS GALĖS GAUTI ELEKTRONINIU PAŠTU

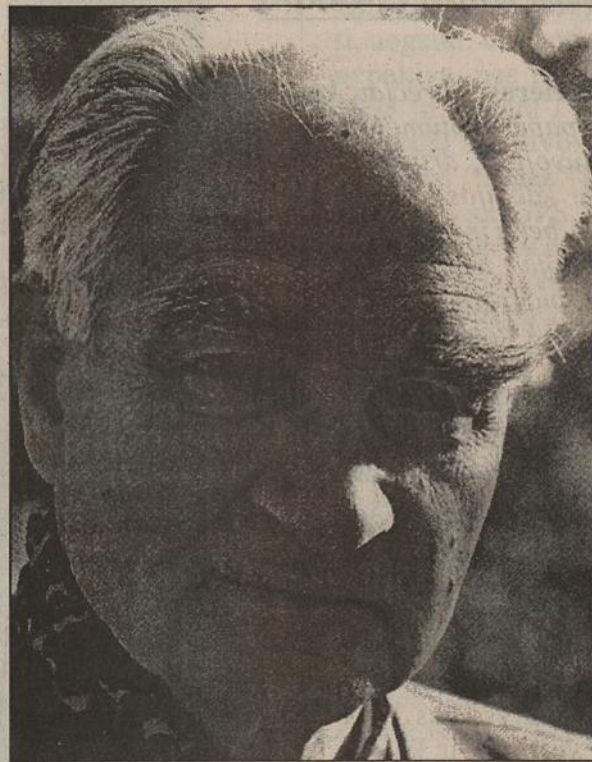
"Xjkdfvdsagsdfadstfhbdfg" - maždaug tokią vaizdą mato dauguma žmonių po to, kai gauna daktarų ranka iškeverztus vaistų receptus. Bet, pradėdant birželio mėnesį, jau neįsiskaitoma daktaro rašysena neturės reikšmės, nes New Yorko valstija leis elektroninio pašto ar fakso komunikaciją tarp daktaro ir vaistininko. Kol kas New Yorko valstijos įstatymai draudė siųsti e-mail arba faksą išrašant vaistus pacientams, nors 40 Amerikos valstijų leidžia faksuoti receptus, o 30 valstijų leidžia juos siųsti elektroniniu paštu. Bet ir pagal naująsias taisykles, kai kurių - kontroliuojamų - vaistų išrašymas elektroniniu būdu nebus leidžiamas.

(AP, Albany, New York)

MIRĖ VYSKUPAS ANTANAS DEKSNYS

Vyskupas Antanas Deksnys mirė š. m. gegužės 5 d. Bad Woerishofene, Vokietijoje. Palaidotas gegužės 11 d. iš Šv. Ulricho parapijos bažnyčios Bad

Louis, kur nuoširdžiai ir sėkmingai darbavosi 25 metus. Pasiformė ypatingais sugebėjimais suburti žmones, buvo veiklus JAV lietuvių kultūrinių

Vyskupas Antanas Deksnys

Woerishofeno kapinėse, kur jam - Bad Woerishofeno garbės piliečiui - nuo seno buvo saugojama speciali vieta. Laidotuvėse be vysk. Pauliaus A. Baltakio, OFM, dalyvavo vysk. J. Preikšas, vysk. E. Bartulis ir vysk. R. Norvila.

Vyskupas A. Deksnys buvo gimęs 1906 m. gegužės 9 d. Rokiškio apskrityje. 1926 m. baigė Kauno kunigų seminariją, po to vikaravo Panevėžyje. 1936 - 1940 m. tęsė studijas Šveicarijoje, Fribourgo universitete, kur įsigijo filosofijos daktaro laipsnį. 1941 m. atvyko į Chiagą. Vėliau įsikūrė Mount Carmel, Pensylvanijoje, o dar vėliau pradėjo klebonauti Nekalto Prasidėjimo parapijoje East St.

ir labdaros organizacijų narys. 1963 m. popiežius Jonas XXIII įvertindamas jo kunigišką uolumą bei pasiaukojimą suteikė jam prelato titulą. 1969 m. Šv. Sostas paskyrė prelata A. Deksnį vyskupu Europos lietuvių sielovadai. Rezidentavo Romoje, Villoje Lituania, ir Bad Woerishofene, Vokietijoje. Keturiolika metų itin atsidasusiai rūpinosi išsklaidytų Europos lietuvių sielovada, kol 1983 m. dėl amžiaus pasitraukė iš pareigų, bet ir toliau iki pat mirties liko reziduoti Europoje: Romoje ir Bad Woerishofene. 1984 m. buvo paskirtas naujas vyskupas viso pasaulio lietuviškajai išeivijai Paulius Baltakis, OFM.

jk

IREGISTRUOTAS A.ADMKIENĖS LABDAROS IR PARAMOS FONDAS

Teisingumo ministerija įregistravo Prezidento Valdo Adamkaus žmonos Almos Adamkienės labdaros ir paramos fondą. Fondo steigėja ir pirmininkė yra ponija A. Adamkienė, valdybos nariai - Prezidento patarėjo žmona Dalia Mieželiene, LIFE festivalio direktorė Rūta Vanagaitė, verslininkai Arūnas Pemkus ir Artūras Zuokas. Pasak A. Adamkienės pranešimo spaudai, Fondo tikslas - inicijuoti ir teikti globą bei materialinę paramą socialiai remtiniams vaikams ir jaunuoliams. Esminė

Fondo veiklos iki 2000 metų nuostata - remti Lietuvos kaimo vaikus steigiant kaimo mokyklose popamokinio ugdymo klases bei organizuoti vaikų užimtumą ir lavinimą. Kita Fondo veiklos kryptis - skatinti ir remti kaimo jaunimą, galintį ir norintį studijuoti, tačiau turintį materialinių sunkumų. Fondo valdyba rėmėjų paaukotas lėšas preliminarai paskirstė taip: kaimo vaikų rėmimui ir švietimui - 75 proc., labdaringsiems akcijoms - 15 proc., nenumatytiems atvejams - 10 proc.

ELTA

MILOŠEVIČIAUS ŽMONA DAVĖ INTERVIU LAIDAI "60 MINUTĖS"

Jugoslavijos prezidento Slobodano Miloševićiaus žmona Marković sakė, jog "Jugoslavija gina savo teritoriją. Albanai niekada nebūtų sukilę prieš Jugoslaviją. Jie niekada nebūtų norėję atsiskirti, jei ne pasaulio padrašinimas".

(AP, New York)

Azerbaidžano, Gruzijos ir Ukrainos prezidentai bei kiti aukšti pareigūnai balandžio 17 d. Supsoje (Gruzija) prie Juodosios jūros pakrantės iškilmingos ceremonijos metu atidarė naują strategiskai svarbią naftotiekio liniją Supsa-Baku, kuria bus pradėta pumpuoti Kaspijos jūros nafta.

“Autobiografija tai iliuzija...”

1998 m. rugsėjo mėnesį, PEN klubo suvažiavimo metu, Grand Marina viešbutyje, Helsinkyje, poetas **Julius Keleras** kalbina ten dalyvavusį rašytoją **Andrei Makine**

Julius Keleras: Norėčiau, kad bent kiek papasakotumėte apie save. Lietuvoje ir, drįsiu teigti, Jungtinėse Valstijose, jūs labai populiarius, betgi ir labai paslaptingas rašytojas. Esama daug recenzijų, bet biografijos ar straipsnių, kurie kiek daugiau papasakotų apie jus, kažkaip stinga...

Andrei Makine: Kaip tai stinga? Jie bus po mirties! Aš manau, kad rašytojo gyvenimas prasideda po mirties. O iki mirties pasakoti apie save nekuklu. Tuomet rašytojas atsistoja į klasiko pozą, sakydamas: “Aš gimiau tokiais ir tokiais metais...” Tai juokinga. Kai jis numirs, praeis laiko, ir žmonės pamatys, kas buvo jo kūryboje vertinga ir kas ne, ir greičiausiai tuomet atsiras biografų, kurie ir parašys jo biografiją. O jam tebegyvenant... Mūsų gyvenimas dabar toks margas dėl radijo, dėl televizijos - kad mes iškart norime viską sužinoti, viską. Ir šiuo požiūriu tai vartotojiška visuomenė: mes vartojame ne tik produktus, ne tik mašinas, mes vartojame žmones. Palaukim truputėlį.

JK: Mano geras bičiulis *New Yorke*, profesorius *Algirdas Landsbergis*, dėstęs *Fairfield universitete* (beje, jis skaito paskaitas apie jūsų kūrybą *Long Island'o* viešosiose bibliotekose ir, tarp kita ko, tos paskaitos labai populiarios), lygino jūsų romanus su *V. Nabokov'o* “*Kalbėk, atmintie*” ir su Proust'u. Kaip jūs pats jaučiatės?

AM: (juokiasi) Ar aš jau turiu vainiką ant galvos?.. Kaip dvikalbis rašytojas... Na, o ar esama ne dvikalbių rašytojų? Aš laikausi nuomonės, kad kai žmogus pradeda rašyti, jis išslyksta tampa dvikalbiu, nes literatūra bemaž darosi antrą kalbą. Štai knyga, kurią jūs dabar man dovanojote*, tai - jau kita kalba. Jūs galite sakyti, jog tai lietuvių kalba. Aš sakysiu, ne, tai ne lietuvių tai kalba, tai poetinė lietuvių kalba. Nes jei tai būtų tik lietuvių kalba, tai kiekviena lietuvių būtų galėtų kalbėti taip, kaip jūs. Tiesa? Ji negali. Jeigu prancūzų kalba būtų vienintelė kalba, tai mes visi kalbėtumėme prancūziškai kaip Baudelaire'as arba Balzac'as. Baudelaire'as ir Balzac'as - tai kita prancūzų kalba. Absoliučiai kita, kuri rašoma pagal kitus dėsnius. Kas jas vienija? Gramatika - na, kažkiek gramatika, kažkiek sintaksė. O jūsų net ir gramatika kita, tiesa? Poezija verčia laužyti gramatiką, laužyti frazę. Jeigu jūs kalbėsite su paprastu žmogumi tokia kalba, jis pasiųs jus į bepročių namus, ar ne taip? Ir jis bus teisus - tai nenormali kalba. Tai gi Nabokov'as tai absoliučiai kita rusų kalba ir kita anglų kalba. Kai Nabokov'as pats išvertė savo “*Lolita*” į rusų kalbą (jūs juk gerai žinote rusų kalbą, skaitote, jūs mokate ir anglų kalbą), jis negalėjo to išvengti, kažkas sulūžo. Jis genialiai rašė rusiškai ir genialiai rašė angliškai, tačiau perėjimas nepavyko. “*Lolita*” rusiškai, mano nuomone, blogas romanas.

JK: Kokia jūsų nuomonė apie Proust'ą? Ar jis darė įtaką?..

AM: Proust'as - tai ištisa vieta. Proust'as - tai žmogus, kuris mano supratimu, jau turi kažką nežmogiško, kažką dieviško. Jis buvo tiek menkas kūnu, tai yra be jokio kūno, jo jis kaip ir neturėjo... Buvo ligotas, praktiškai jis negyveno, kaip fizinė būtybė jis gyveno labai menkai, labai mažai, bet aš manau, kad jis jau perėjo į naują dvasinę realybę. Prisi-

minkim, kaip jis praleisdavo naktis - jis nemiegojo naktimis, miegojo dienomis, gyveno tame kamščiu išmuštame kambaryje kaip atsiskyrėlis.

Julius Keleras kalbina Goncourt ir Medici premijų laureatą, prancūzų rašytoją Andrei Makine

Tačiau jis sugebėjo pralengti laiką - savo kūriniams, jis kovojo prieš laiką. Jo gyvenimas tapo kūryba, nebėliko jokio skirtumo. Paprastai skirtumas egzistuoja. Štai jūs klausiate: kodėl nekalbate apie savo biografiją? Ji neįdomi. Ji neįdomi todėl, kad mano biografija - tai knygos. Jeigu žmogus įgyja biografiją, jeigu rašytojas įgyja dar ir biografiją, tai gali būti įdomu, bet tai - kažkas kita, tai jau kažkas kita. Puškino biografija - taip, įdomu: daug moterų, daug šaudymų, dvikovos... O jeigu būtų nesišaudęs, būtų buvęs blogiau? Jeigu būtų buvęs šiek tiek mažiau moterų, jis būtų buvęs blogesnis rašytojas?.. Visa tai lygu. O Proust'as, man atrodo, retas pavyzdys to, ką prancūzai vadina teomorfaze - tai yra žmogiško perėjimas į dievišką. Visi mes daugiau ar mažiau tą patiriame mirties akimirka, vieni stipriau, kiti mažiau, o jis pergyveno tą dar tebegyvendamas, jis pavertė savo gyvenimą mirtimi ir sąmoningai pavertė. Daugiau ar mažiau sąmoningai, bet toji teomorfazė įvyko. Todėl ir jo kūriniuose, bent jau paskutiniajame, “*Atrastas laikas*”, juntama, kad iš tikrųjų tai rašo jau ne žmogus. Beje, poetui tai turi būti iš esmės aišku. Poeto teomorfazė gali įvykti viename eilėraštyje, todėl poetui pakanka parašyti vieną gerą eilėrašį. Kai man sako - poetinė kūryba, aš sakau - ne, užtenka vieno gero eilėrašio. Rimbaud parašė tris geras eilėrašius, Ana Achmatova - vieną, Cvetajeva - pusantro. Visa kita - nereikalinga.

JK: Kokį - Achmatova?

AM: Galimas daiktas, Achmatovai užtenka ir pusės eilėrašio: “Belejet doroga, belejet doroga...”, pamenat? Ten yra įvaizdis, keletas įvaizdžių, o visa kita... Na, “Requiem”. “Requiem”, žinoma, kitas dalykas, autobiografija. Bet to pakanka, pakanka. Pusantro eilėrašio tai labai daug. Tai pusantro bandymo įvykusios teomorfazės, pavirtimo Dievu.

JK: O prozininkui?

AM: Prozininkui kitaip. Prozininkas artimesnis žemiškesniems dalykams, gyvenimui. Tačiau vėlgi, jeigu jo proza poetiška - kaip Alain Fournier arba Proust'o, tai vėl

kitaip. Užtenka perskaityti keletą Proust'o fragmentų, kad pamatytume, kokia ta jo proza poetiška. Tai, kad ten parašyta proza, nieko nereikia. Rimavimas ir visa kita tai grynai techniniai dalykai. Gal mes geriau prisimename, kai surimuota, gal mums tai geriau patinka, geriau skamba, tačiau visa tai sąlygiška.

JK: Kalbant apie estetiką, kas labiausiai jus paveikė iš

AM: Individualizavimas. Tai svarbiausia. Parodymas, kaip žmonės gyvena istorijoje. Ne kaip istorija juos laužo. Istorija, kurią rašo istorikai, tai asmenybė ir masės - ir viskas. Ir tarp jų nieko nėra. Napoleonas ir dižioji armija. O Tolstojus priverčia susidurti tas dvi armijas, ir atsiranda prancūzų kareivio veidas, pamenat, tas karininkas?.. Ir mes pradėdam jausti, kad ne visai taip viskas vyko... Vokiečiai. Prisimenat, kaip Tolstojaus romane “*Karas ir taika*” kalbama apie tuos generolus: *Die erste Kolonne marschirt...*

teratūrinės premijos? Jūs gavote dvi labai prestižines...

AM: Ne, aš gavau gerokai daugiau!.. (juokiasi). Italijoje aš gavau prizų prizą. Italai, labai vertinantys save, įsteigė tarptautinį prizą, kuris skiriamas [kitų reikšmingų - JK] prizų laimėtojui, tokių kaip Booker Prize, Pulitzer Prize ir pan. Jie visus surenka Goncourt'ų Akademijoje ir po to dar duoda prix. Tuo būdu Italija išskyla aukščiau už visas kitas šalis. Florencijoje aš gavau tokį prizą. Jos [premijos] reikalingos, norint palaikyti literatūrą grynai ekonominiu požiūriu. Televizija turi savo bazę, radijas turi savo bazę, o literatūra? Suprantate, leidėjas tai avantiūristas, jis ima knygą, tarkim, poezijos, ir rizikuoja... Nežinau, kas išleido šią jūsų knygą - koks leidėjas?

JK: Lietuvos Rašytojų Sąjungos leidykla.

AM: Tai juk labai drąsus žingsnis - išleisti poetą. Mano leidėjas irgi leidžia poeziją, irgi... Įsivaizduokite, išleisti poetą. Kas skaito poeziją? Labai nedaug žmonių. Reikia arba

pačiam būti poetu, arba labai mėgti poeziją. Paprastas skaitytojas neateis į knygyną ir nepaprašys - duokit man paskutinę poezijos knygą, aš noriu paskaityti. Tai labai retas, bemaž metafizinis žingsnis. Tai yra, jeigu aš skaitau poeziją, vadinausi, aš noriu prie kažko prisitarti... Skaitytojas lengviau nusipirks prozos ir pasakys - galimas daiktas, ten bus erotikos, galimas daiktas, ten bus pornografijos, galimas daiktas, ten bus avantiūrinis siužetas... O poezijoje juk to nebus, tiesa? Aš manau, kad premijos palaiko, jos priverčia susirinkti žurnalistus, pakalbėti apie knygą, pritraukia žmonių. Štai anąje šventėje Florencijoje dalyvavo keli tūkstančiai žmonių. Senoje pillyje. Italai moka švesti: visi būvo persirengę kažkokiais viduramžių kostiumais. Mudu su leidėju atvažiavome tam nepasirodę, manėme, bus trejetas žmonių, man ėteiks premiją, ir viskas. O jie surengė ten ištisą karnavalą! Literatūra turi šiek

(nukelta į 4 psl.)

NEW JERSEY NEW JERSEY NEW JERSEY NEW JERSEY
SENTRY REALTY, INC. 33 E. Railroad Ave., Jamesburg, NJ 08831. Tel.: (732) 521-1611. FAX 732-521-0034. Jei norite pirkti namą, žemės plotą, komercinį pastatą ar nuomoti namą puikioje Centrinėje New Jersey dalyje, maloniai kviečiame kreiptis į NJ Licensed Real Estate agentę ZINERĄ A. MACYS (kalba lietuviškai). Namų tel.: (732) 521-5556 arba (732) 521-1916. Centrinė New Jersey dalis yra puiki vieta gyventi tiek jaunoms šeimoms, tiek pensininkams. Geros mokyklos. Patogus susisiekimasis su prekybos centrais ir darbais. Gerai žinomos pensininkų namų bendruomenės.

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2628.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose, kurie liečia testamentą paruošimą ir jo vykdymą, o taip pat nekilnojamo turto pirkimą ar pardavimą bei įvairius reikalus, susijusius su mokesčių (tax) mokėjimu. Advokatas dirba Connecticut valstijoje ir kalba lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. E-mail: sigcycle@aol.com Tel.: 860 651-0261. Fax 860 651-8376.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vėjo - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA
ir jos spaudą paremkime dabar:
pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-
per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642
Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATAMI I VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINŲ.

Kasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282; 326-3150
- TAI MŪSŲ VIENINTĖ VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

KVEČAS
JONAS
1933+1976

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351

FAX 718-827-2964

Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in July

POSTMASTER: Send Address Change to:

DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207

— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Rankraščiai taisomi Redakcijos nuožiūra

Fatima neužmirština

Fatimoje, Portugalijoje, 1917 m. spalio 13 d. saulės stebuklą matė apie 70,000 žmonių. Yra dar gyvų asmenų, kurie tebesijaučia ano nuostabaus reginio sukrėsti, nors nuo to įvykio sueina jau aštuoniasdešimt su viršum metų. Yra užrašyta daug dokumentuotų liudijimų, kurių niekas nė nebandytų neigti, jeigu jie kalbėtų apie paprastus įvykius. Istorijos mokslas dažnai priima kaip faktą net vieno asmens liudijimą, o Fatimoje šokusia ir krauju pasrūvusia saulė matė tūkstantinė minia. Kodėl tebėra netikinčių?

Stebuklas yra atgamtinės jėgos apreiškimas. Jis paremia tikėjimą. Tačiau visa, kas su tikėjimu rišasi, jeigu stebuklas tiesiogiai nepritrenkia, gali būti ginčijama paprastu argumentu: aš netikiu! Tokiu tvirtinimu stebuklas nenuėmiamas, lyg jo nebūtų buvę ar negalėtų būti, bet tiksliai išreiškiamas asmeninis įsitikinimas.

Tai rodo, kad žmonėms duodami stebuklai ir drauge paliekama laisva valia tikėti ar netikėti. Dievas nedaro prievartos, tiksliai rodo ženklus. Vieni juos priima, kiti atmeta. Tuo būdu žmonės patys apsisprendžia savo atgamtinę būti.

Tikintiesiems stebuklas yra reikšmingas ne savo nuostabumu, išsiskiriančiu iš gamtinių reiškinių, bet tuo, kas apreiškia ar primenama.

Antai, Fatimos paskutinio Marijos apreiškimo metu, prieš saulės stebuklą, buvo parašyta, kad žmonės „daugiau neižeidinėtų Viešpaties, nes jis ir taip jau per daug ižeistas... Jei mano prašymas bus vykdomas, Rusija atsivers ir bus taika; jeigu ne, ji savo klaidas išplatinys visame pasaulyje, prasidės karas ir Bažnyčios persekiojimai... keletas tautų bus sunaikinta“.

Ar tai grasinimas? Ne! Stebuklu patvirtinti žodžiai tiksliai išpėjo lenktis nelaimės. Savo pačių labui žmonės turi tvarkytis tokiu būdu, kad piktas nyktų asmeniniame bei visuomeniniame gyvenime.

“Divine Love”, amerikiečių laikraštis, skirtas Fatimos apreiškimams priminti, rašo, kad „komunizmas nėra dabartinių rūpesčių priežastis, bet pasekmė; pasekmė didelio moralinio blogio – pagonizmo, materializmo, ateizmo ir sekuliarizmo, kurie yra pasidarę modernaus gyvenimo dalimi“.

“Jeigu šis kraštas būtų kada nors komunizmu pavergtas vidinės revoliucijos, karinio konflikto ar pasidavimo, tai būtų mūsų kaltė...”

“Mūsų likimą sprendžia ne tai, ką daro komunistai ir Dievo priešai, kad mus sunaikintų, bet ko mes nedarome, kad apsigintume; mes apsileidžiame kovoje su piktybe, kuri mus supa iš visų pusių; mes atsisakome panaudoti dvasinį ginklą, kaip maldą ir atgailą.”

Atgaila yra nemodernus mūsų laikams žodis. Žmogus, kuris savo iškilusia technika joja gamta, lyg ugniniu žirgu, prieš ką jis turėtų lenktis ar atgailauti? Išdidumas ir puikybė nepripažįsta aukštesnės galybės, nei atgailos; pasekmė didelio moralinio blogio ar nelaimės. Fatimos laukų purve saulės stebuklo buvo pretrenktas kovingas ateistas, kuris šaukė: “Viešpatie, pasigailėk!”

Geriau melstis laisva valia, negu prievarta – stebuklinga arba grėsminga, sakysime, komunizmo vergijoje, sunkioje ligoje ar didelėje nelaimėje.

Saulės stebuklo Fatimoje negalime tylomis praeiti. Jį matė apie 70,000 žmonių: tikinčių ir netikinčių, kaimiečių ir miestiečių, mokytų ir nemokytų. Saulė skleidė įvairiaspalves šviesas ir neįprastai sukosi nė tame, kad žmonės išvystų kurią gamtos išdaigą. Tokių nežinome. Žinome, kad galime pasigiminti atominę saulę savo pačių prapulčiai, jei Dievas lems tą bausmę dėl to, kad nuo Jo nusikreipiama.

Valdas Adamkus

Likimo vardas - Lietuva 41

Aš buvau baigiamosios gimnazijos klasės seniūnas. Tad Stasys Lozoraitis, pabendraves su mokinių būreliu, panorio su manimi pasikalbėti akis į akį. Jam tuo metu buvo dvidešimt vieneri, man – aštuoniolika. Tokiam amžiui metų skirtumas, atrodytų, nemažas, bet pokalbis mezgėsi kažkaip labai lengvai. Kalbėjomės ne vien apie gimnazijos reikalus, bet ir apie Lietuvą, politiką, apie situaciją, kurioje atsidūrėme, apie tai, kaip reikės gyventi ateityje. Stasys Lozoraitis mane ėmė skatinti kuo aktyviau dalyvauti lietuviškojoje veikloje, organizuoti sporto renginius. Iš karto šiuo jaunuliu ėmiau pasitikėti, nors karas ir buvo išmokęs neskubėti žavėtis žmonėmis. Jis man pasirodė esąs lietuvių inteligentiškumo, elegancijos pavyzdys. Taip mes susipažinome. Ši pažintis ilgai virto draugyste, kuri tęsėsi iki Stasio mirties.

Po šio pirmojo susitikimo mūsų keliai kurį laiką nesusiedavo. Mano gyvenimas driekėsi per vargingas karo pabėgėlių stovyklas, jis gyveno Romoje diplomato šeimoje ir tik retsykiais atvykdavo į Vokietiją. Bet jo pavardę kartkartėmis išgirdavau.

Išėjimoj politiniame gyvenime Stasio Lozoraičio jaunesniojo veikla iki šeštojo dešimtmečio pabaigos gal kiek mažiau krito į akis, nes jis buvo mūsų atstovo prie Šventojo sosto ministerio Girdvainio šešelyje. Tačiau, kai šis diplomatas mirė, jam teko perimti vadovavimo atstovybei našta labai sunkiu laikotarpiu – 1958 metų pabaigoje popiežius Jonas XXIII sumanė iš esmės ją uždaryti (beje, Vatikanas tapo pat ketino pažeminti ir Lenkijos emigracinei

Kas anksčiau buvo neįmanoma ar labai brangu, šiandien tapo prieinama. Iš erdvių siunčiamus signalus Lietuvoje naudoja istorinių vietovių dokumentacijai. Šis rašinys – apie pavykusių naujos technologijos ir rūpimų istorinių duomenų derinį.

Rezistencijos istorija, jos poreikiai

Vietovė yra svarbus bet kio istorinio įvykio elementas. Bendrai imant, istoriniams faktams reikšmingi bent trys klausimai: kas įvyko, kada ir kur? Norint, kad, laikui bėgant, įvykiai nevirstų tik tautosakos pasakėlėmis ar legendomis, reikia tuos “kas”, “kada” ir “kur” dokumentuoti. Visa tai svarbu paskutinio pusės šimtmečio Lietuvos rezistencijos istorijai.

Nuosekliau mąstant apie rezistenciją, iškyla ypatingi sunkumai dėl to “kur?”. Lietuvos ginkluotoji rezistencija reikėsi laukuose ir miškuose, sunkiai prieinamose vietovėse, anais laikais buvusiose, bet vėliau sunaikintose sodybose ir t. t. Mieste ką nors apytiksliai pažymėti yra lengva – yra gatvė, namo numeris, sankryža. Laukuose, miškuose ar prieš pusšimtį metų sunaikintose sodybose tokio pobūdžio dokumentacija dažnai neįmanoma: pažymėti buvusius bunkerius, žuvimo vietas, ryšininkų punktus yra daug sunkiau. Galų gale ir meteorologinės sąlygos, kartais net vandalai, naikina tiek dabar, tiek seniau pastatytus medinius kryžius, paminklus ar kitokius ženklus. Reikia priemonės, kuria būtų įmanoma lengvai ir ekonomiškai dokumentuoti tai, kas ir praeičiai buvo ir ateičiai gali būti reikšminga.

Civiliniam naudojimui tokia priemonė atsirado – tai JAV Globalinė padėties nustatymo sistema (angliškai ir lietuviškai trumpinama GPS raidėmis, angliškai vadinama Global Positioning System). Su GPS lengva nustatyti beveik bet kokios vietovės geodezines koordinatas, t. y. šiaurės, pietų platumą ir rytų, vakarų ilgumą. Pvz., Egilupio kaime, Kazlų Rūdos apylinkėje yra buvusios miško slėptuvės vieta, kurioje žuvo 3 partizanai. Ji dabar pažymėta 54°43'10.0" š., 23°22'39.9" r (laipsniai, minutės, sekundės šiaurėje, rytuose) koordinatėmis. Šitaip užregistruota vie-

Antanas Dundzila

tovė nebeišnyks.

Reikia pabrėžti, kad šios pastangos nesiriboja vien tik su GPS nustatytais geodezinėmis koordinatėmis. Platumos ir ilgumos nustatymo metu surenkami liudininkų parodymai, surašomi vietovėje vykusiai istorijai reikšmingi faktai, vietovė nufotografuojama. Visa medžiaga kaupiama archyvan. Šalia talkos tam istoriniam “kur?”, šios programos vykdymas motyvuoja sistematingą rezistencinių duomenų rinkimą bei archyvavimą.

Į GPS panaudojimą rezistencijos dokumentavimo tikslams Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga (LPKTS) 1998 m. atkreipė dėmesį. Šiuo metu jau užregistruota 200 vietovių, o iš viso Lietuvoje tokių gali būti apie 1,000. Taupiai, aukos dvasioje dirbujantis, t. y. nesirūpinant algomis, tačiau padengiant ekspedicijų organizavimo ir vykdymo, archyvavimo ir kt. faktines išlaidas, registracija su GPS vidutiniškai atsieina po \$15 (60 litų) vietai. Šį darbą užbaigus, bus sukauptas reikšmingas rezistencijos istorinių duomenų archyvas, su reikalingais “kas?”, “kada?” ir “kur?” duomenimis.

GPS technologiniai bruožai

GPS yra nauja, JAV krašto gynybos reikalams išvystyta, tik prieš šešetą metų JAV valdžios leista civiliniam naudojimui. Iš esmės tai navigacinė priemonė – greitai ir lengvai nustatanti stebėtojo buvimo vietos geodezines koordinatas bet kur planetoje. Ji veikia iš 20,200 km aukštyje šešiose orbitose skriejančių 24 JAV satelitų, kurie nuolat siunčia radijo signalus. Mažiausiai 4 satelitai yra “matomi” virš horizonto bet kur, bet kada. Žemėje specialūs radijo aparatai ar aparatėliai (imtuvai) iš siunčiamų signalų tuoj pat, automatiškai išskaičiuoja geodezinę platumą bei ilgumą. Vietovės nustatymo (tiksliai: kur esu?) ar krypties išskaičiavimo (kuria kryptimi eiti į tam tikrą tašką?) uždavinys su GPS pasidaro visai paprastas.

Šiandien GPS naudojimas nepaprastai sparčiai plinta. Šiuo metu pasaulyje yra net 3 milijonai civilinių GPS imtuvų, vien 1998 jų parduota už 3 milijonus JAV dolerių. Profesinė spauda skelbia, kad GPS naudojama beveik visur, “pradedant agrono-

mija ir baigiant zoologija”. Naudojama lėktuvuose ir laivuose, kariuomenės uždavi-

GPS 12 aparatėlis

Ant. Dundzilos nuotr.

(nukelta į 5 psl.)

LPKTS darbuotojai (A. Juškevičienė, K. Lukša, St. Sajauskas) Neveronyse, prie tiksliai nustatyto geodezinio punkto, tikrina GPS 12 tikslumą

Ant. Dundzilos nuotr.

vyriausybei atstovavusios diplomatinės misijos statusą). Organizuojant protesto kampaniją, tiesiogiai bendradarbiau su Stasiu Lozoraičiu. Nuo to laiko mes ėmėme palaikyti asmeninius ryšius, žinoma, man gyvenant Amerikoje, o jam – Romoje, daugiausia pasikalbėdavome telefonu.

Nuo 1972 metų, kai pradėjau dalyvauti JAV tarptautinėse ekologinėse programose, atsirado galimybių kartkartėmis apsilankyti Romoje ir susitikti su Stasiu Lozoraičiu. Pasitaikydavo, kad net specialiai nusprenddavau skristi į Ameriką per Amžinąjį miestą, norėdamas su juo pasimatyti. Stasys labai domėdavosi mano išpūdžiais, patirtais Lietuvoje, nors jis gaudavo informacijos iš tėvynės ir kitais būdais. Mat nepaisant sovietinės propagandos, vaizdusios jį užkietėjusiu Sovietų Sąjungos prieš ir antitarybininku, į Italiją atvykstantis vienas kitas oficialiosios lietuvių kultūros veikėjas susitikdavo su juo kur nors slapčiomis – nežinau, ar tai būdavo paslaptis KGB – ir pasikalbėdavo. Jis man papasakodavo, ką yra girdėjęs, palygindavo mano išpūdžius su savo turima informacija.

Stasys Lozoraitis pritardavo “Santaros-Šviesos” paskelbtam šūkiui “Veidu į Lietuvą”, ragindavo vežti į tėvynę kuo daugiau literatūros ir buvo geras patarėjas svarstant, kokių knygų itin reikėtų krašto inteligentijai. Žinodamas, kad aš turiu diplomatinę JAV pasą, jis manęs prašydavo atlikti ir kai kurias konkrečias konfidencialias užduotis.

Kartais Romoje praleisdavau kelias dienas. Susipažinau su visa Lozoraičių šeima, o mūsų su Stasiu pokalbiuose apie tėvynės reikalus neretai dalyvavo ir jo tėvas. Vieną kartą – tai buvo 1974 metų lapkričio 3 dieną – mums su Alma grįžtant iš Lietuvos, Lozoraičiai mus pakvietė apsilankyti jų namuose ir atšvęsti mano gimtadienį. Tada Stasys mus supažindino ir su Daniela. Jis jau buvo ją vedęs, bet prašė manęs niekam nepasakoti apie labai konfidencialiai įvykusią santuoką. Tvirtai laikiausi žodžio ir nieko neprasitariau net savo žmonai. Kai vėliau, motinai mirus, Stasys

nustojo slėpti šį faktą, ir Alma viską sužinojo, jautėsi šiek tiek ižeista, kad net ir jai nepatikėjau šios paslapties. O taip buvo elgiama dėl senosios Lozoraitienės, kuri buvo labai kategoriškai nusistačiusi prieš sūnaus santuoką su kitataute. Stasys nenorėjo jos, svajojusios marčią regėti tik lietuve, senatvę įskaudinti. Ji ir mirė, nežinodama, kad jos sūnus susituokė su žavia itale Daniela.

Kai Stasys Lozoraitis, pakviestas Stasio Bačkio, atvyko dirbti į Vašingtoną, mes ėmėme bendrauti nuolat. Vykstant 1993 metų prezidentinei kampanijai, Daniela Lozoraitienė sykį mane net pavadinė jų šeimos nariu. Lozoraičiai ne kartą viešėjo mūsų namuose, o aš, kas mėnesį bent sykį tarnybos reikalais atvažiuodamas į Vašingtoną, kiekvieną kartą apsidodavau pas Stasį ambasadoje. Dažnai iki vėlyvo vakaro svarstydavome įvairius su Lietuva susijusius reikalus, o atėjus Atgimimo laikams mūsų pašnekesiai užsitęsdavo ir iki paryčių. Stasiui kalbantis telefonu su Lietuvos vadovais, neretai aš sėdėdavau greta, ir vėliau mes aptarinėdavome žinias iš Vilniaus.

Lietuvos ambasada Vašingtone buvo tapusi vos ne antraisiais mano namais. Beje, pirmą kartą joje apsilankiau 1954 metais, kai įteikus viceprezidentui R. Niksonui lietuvių peticiją, atvykau kaip delegacijos narys į ta progą surengtą priėmimą. Labai solidus pasirodė centrinėje miesto dalyje esantis elegantiškas mūsų diplomatinės misijos pastatas.

Ambasadoriumi tuomet buvo dar Lietuvos Vyriausybės prieš karą paskirtas Povilas Žadeikis. Po jo mirties mūsų šalies atstovu Vašingtone tapo reiklų patikėtinis Juozas Kajeckas, su kuriuo man taip pat teko bendrauti. Šio diplomato situacija jau buvo sunkesnė, nes jis nebegalėjo remtis tokiu legalumo statusu kaip oficialiai mūsų Vyriausybės akredituotas Povilas Žadeikis. Jį pakeitė iš Paryžiaus atvykęs Stasys Bačkis, kurį Stasys Lozoraitis vyresnysis, norėdamas išsaugoti Lietuvos diplomatų veiklos legalų testinumą, prieš mirdamas paskyrė dar ir savo įpėdiniu diplomatinės tarnybos vadovo pareigose.

(nukelta į 4 psl.)

■ Vokietijos užsienio reikalų ministras Joschka Fischer, kalbėdamas su Latvijos kolega, pareiškė aiškiai ir nedviprasmišką paramą Latvijos integracijai į Europos Sąjungą. Kartu jis pabrėžė, kad Latvija turi suderinti kalbos įstatymą su ES reikalavimais. Tai pranešė iš Vokietijos sugrįžęs Latvijos užsienio reikalų ministras Valdis Birkavs. Iki šiol nė vienas Baltijos šalių užsienio reikalų ministras nebuvo susitikęs su Vokietijos dabartinės vyriausybės užsienio reikalų ministru, ir todėl buvo svarbu išsiaiškinti, kokia jos politika ES plėtros klausimu. Aš gavau teigiamus atsakymus į visus klausimus, susijusius su Europos Sąjungos plėtra ir Latvijos-Vokietijos dialogu, sakė Birkavs.

Svarbiausi Kosovo konflikto įvykiai gegužės 8-9 d.

■ NATO aviacijai subombardavus Kinijos ambasadą Belgrade Pekinas apkaltino JAV ir NATO karo nusikaltimais.

■ Jugoslavijos naujienu agentūros Tanjug pranešimais, žuvo 4 žmonės ir 20 buvo sužeista. Kinų pranešimais, žuvo 3 žmonės, 21 sužeistas, ir 1 dingo be žinių.

■ NATO "giliai apgailestavo", kad "per tragišką klaidą" subombardavo ambasadą, tačiau sakė, jog Jugoslavijos puolimai bus tęsiami.

■ JT Saugumo Taryba po 4 valandas trukusio posėdžio už uždary durų paskelbė esanti "šokiruota ir susirūpinusi" (shock and concern) dėl aukų ambasadoje. Kinija ir Rusija atvirame posėdyje pasmerkė NATO veiksmus.

■ Kitą naktį NATO vengė bombarduoti Jugoslavijos miestus, pagrindiniai smūgiai teko komunikacijoms.

■ Nuosaikus Kosovo albanų lyderis Ibrahim Rugova pareiškė, jog praėjus šešioms savaitėms nuo NATO kampanijos pradžios Kosove neliko gyventojų - nei albanų, nei serbų.

■ JAV gynybos sekretorius William Cohen ir CŽV direktorius George Tenet padarė pareiškimą dėl Kinijos ambasadoms bombardavimo, kuriame teigė, jog tai įvyko dėl klaidingos informacijos pasirenkant taikinius.

"Autobiografija tai iliuzija..."

(atkelta iš 2 psl.)

ties priešintis, aš anaipol ne kultūrtregeris ir visiškai nenorėčiau, kad literatūra taptų žurnalistine arba televizine, susiaurėtų....Bet kartu ji turi mokėti apsiginti, saugoti savo interesus.

JK: Kaip vertinate kitus emigrantus, kurie gyvena, tarkim, Paryžiuje, na, sakykim, Milan Kunderą? Jis nepanašus į jus...

AM: Visiškai, taip. Milan Kundera - aš nedaug skaičiau jo kūrybos, bet tame, ką skaičiau, man regis, labai ryški "europietiško romano" tendencija. Jis labai... Čekai turi tą, iš esmės tai natūralu... Čekai ir buvusios sovietinės respublikos. Troškimas pasakyti - mes, europiečiai. Ten baisioji Rusija, mes pasisukom [į ją] nugara, mes - jūsų [Vakarų], taip? Sykį aš kalbėjausi su čekais, jaonais vaikinais, kurie man įteikė Goncourt de Lincee prizą. Aš gavau tą prizą, - tai yra kaip ir Gouncourt'ų prizas, tik ji skiria jaunuomenė, - ir buvau labai sujaudintas. Paprastai jis skiriamas be jokių suaugusiųjų debatų, jie patys sprendžia, kam paskirti. Ir ten buvo grupė čekų, kurie dalyvavo įteikimo ceremonijoje. Aš jaučiau juose kaip tik tą troškimą kuo greičiau pamiršti tą sovietinę praeitį, kad jie glaudėsi su Rusija, ir išeiti į Europą. Aš bandžiau sakyti, kad iš esmės jūs visuomet liksite Centrine Europa, visuomet liksite tiltu, tai jūsų geografija. Aš suprantu, kad jūs nekenčiate sovietinio režimo ir taip toliau, aš pritariu jūsų požiūriui, tačiau nepamirškite, kad jūs esate pereinamoji grandis, kaip ir Suomija... Nereikia pamiršti, kad Europa niekad jūsų nepriims, ji priims jus į Europą, bet visada jūs būsite antrarušiai, visada į jus žvelgs šnairomis. Milan Kundera rašo tokius europietiškus romanus, jam norisi įrodyti, kad egzistuoja kažkas grynai europietiška, o man atrodo priešingai, jo interesas - juk jis rašė čekiškai - ir yra tas kažkoks ypatingas koloritas, Rytų Europos. Kodėl to bijotis, kodėl tą neigti? Kodėl nebūti baltiškajam koloritui, tegul jis būna, tiesa?..

JK: Kokie šiuolaikiniai prancūzų ir rusų autoriai jums artimiausi?

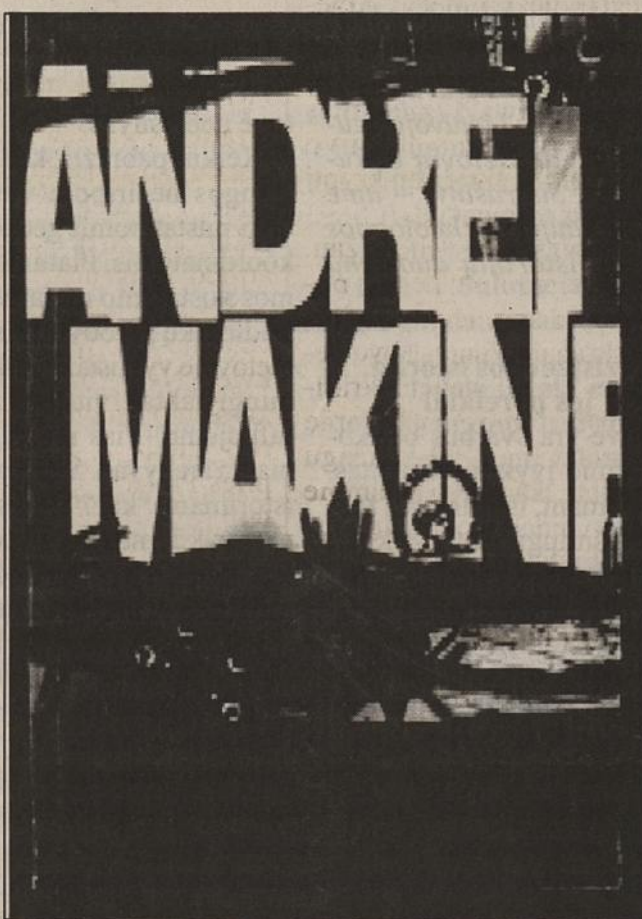
AM: Prancūzų literatūra šiuomet pakankamai silpna. Ji kenčia nuo milžiniškos perprodukcijos. Jos labai daug spausdinama. Yra vienas labai įdomus romanas, galbūt kada nors jūs galėsite jį perskaityti, jis turėtų būti išverstas į anglų kalbą. Jis vadinasi "Pirmas alaus bokalas ir kiti maži malonumai". Labai smagus, grynai prancūziškas. Prancūziškesnio daikto būti nebėgi. Tai nedidelės noveliukės, labai subtiliai parašytos. Puikus stilius, puiki prancūzų kalba. Šiek tiek lengvasvoris, bet prancūziškai lengvasvoris. Bet toji prancūziška savybė yra maloni, joje yra prasmė, ne lengvabūdiškumas. Tą knygą parašė Philippe Delerm. Turi milžinišką pasisekimą... Kalbant apie rusus, aš dabar kartais mėginu skaityti, bet man rodo, kad dabar Rusijoje egzistuoja kažkoks vietiškas. Esama maskvitiškojo romano, esama peterburgiškojo. Skaitydamas kai kuriuos romanus, galvoju: juk tai nesuprantama eiliniam rusui. Reikia gyventi Maskvoje, reikia sukiotis tame mažame būrelyje ["v tusovke"], reikia pažinoti tuos žmones, tada supranti, apie ką jie kalba. O romanui, poezijai tai apskritai miršta. Romanui universalumo praradimas yra baisus daiktas. Romanas turi būti suprantamas visiems. Ir dar - jei kūrinys tampa etnografizmu, tai ne romanas ir ne literatūra.

JK: Jūs rusų rašytojas, gyvenantis Paryžiuje, ar...?

AM: Aš rašau prancūziškai, taigi aš prancūzų rašytojas. Viskas, aišku, priklauso nuo kalbos. Kalba tai mūsų tėvynė.

JK: Bet Rusija Jums irgi brangi?

AM: Rusija brangi, Rusija - tai prisiminimai. Atleiskite, ar Jūs galėtumėte būti prancūzu, atvažiuavusiu į Rusiją ir pragyvenusiu 30 metų, paskui grįžti į Prancūziją, tapti rašytoju ir rašyti

Andre Makine romano "Prancūziškas testamentas", pasirodžiusio lietuviškai, viršelis

ti apie Rusiją? Aš manau, jūs geriau už mane tą žinote: poetinė kalba tai kalba, pranokstanti kitas kalbas, tiesa? Mes turim vieną, poetinę kalbą. Sykį sutikau Kanadoje ispaną, kuris su manimi kalbėjo prancūziškai - kadangi aš kalbu tik prancūziškai, - ir jis man sako: Lorca yra parašęs tokių įstabų eilėraščių, vyraus savo mylimajai - aš norėčiau, kad tu numirtum, ir tuomet aš glėbčiau tave kaip glėbia kapas, taip stipriai, amžinai, tuomet gi aš amžinai tave glėbčiau... Ir jis tai pasakė ispaniškai, išversdamas į prancūzų kalbą, ir jis kalbėjo su rusu, ir mes buvome Kanadoje - ir mes viską supratome. Taigi poetinė kalba yra viena, vaizdas visada suprantamas. Tai tarptautinė kalba, o visa kita tarsi dialektai - lietuvių, rusų, žydų, japonų ir t.t.

JK: Kaip Rusijoje buvo priimtas jūsų romanas "Prancūziškas testamentas"?

AM: Rusijoje? Jūs pažįstate Rusiją geriau... Ar Jūs visada gyvenote New Yorke?

JK: Ne, aš daug metų gyvenau Lietuvoje.

AM: Tai Jūs žinot rusų mentalitetą: juoda - balta. Buvo labai gerų atsiliepimų, idomių straipsnių, parašytų tikrų menininkų. Prancūzijoje retai rašo, nes prancūzų spaudoje mažai vietos. O buvo ir tokių: aš, žinoma, neskaiciau jo romanų, bet jis be reikalo rašo rusiškai... Taigi grynai stalininių [recenzijų]. Visa tai pasikeis, tai laikina.

JK: Tačiau Prancūzijoje tikriausiai rašytojas irgi negali

pragyventi iš to, ką parašo?

AM: Aš pragyvenu. Labai kukliai galima pragyventi. Negalima pirkti dvarų, keisti kasdien mašinų. Viskas priklauso nuo to, kaip gyveni.

JK: Amerikoje rašytojai dėsto universitetuose, o Lietuvoje dirba redaktorais, dirba žurnaluose, leidyklose.

AM: Prancūzijoje irgi panašiai. Prancūzijoje tai irgi didelė retenybė. Tačiau prancūzai negali atsakyti sau kai kurių dalykų. Jie negali atsakyti mašinos, antro namo ir taip toliau, todėl jiems reikia dar ir dėstyti. O aš neturiu mašinos, televizoriaus. Turiu, žinoma, gyvenamąją vietą... Jei gyveni kukliai, iš plunksnos gali pragyventi, aš manau.

JK: Dabar jūs spausdinatės labai daug, manau, o kaip gi su

rusų spauda Paryžiuje, Prancūzijoje?...

AM: Neturiu nieko bendra su ja. Laikauisi atstu nuo to, kas susiję su žurnalistika, neturiu ryšių su kitais rašytojais. Apskritai visgi tai vienišiaus profesija. Sėdi, rašai, pastebi, kaip bėga dienos.

JK: O anglų kalba kiek šiuomet paskelbta romanų?

AM: Rugsėjio mėnesį Amerikoje išėjo trečias romanas "La fleur d'Amur".

JK: Dėkoju už pokalbį.

AM: Ačiū ir jums.

*Prieš šį pokalbį Julius Keleras dovanavo Andrei Makine ką tik išėjusią savo knygą "XL eilėraščiai / XL Poems", lietuvių ir anglų kalbomis išleistą Rašytojų Sąjungos leidyklos, Vilniuje.

Išrinktas geriausias 1999 metų detektyvas

Balandžio 29 d. Amerikos Detektyvų rašytojų draugija išrinko geriausią detektyvinį romaną - "Mr. White's Confession" (Misterio White prisipažinimas). Jos autorius Robert Clark iš Seattle valstijos. Romano veiksmas vyksta 1930 metais St. Paul, Minnesotoje. Pagrindinis veikėjas fotografas, kuris sužino esąs įtariamas dviem žmogžudystėm. "Esu apstulbinatas šia premija", - sakė knyggos autorius gavęs į rankas 1999 metų Edgar Allen Poe statulėlę. Toje pačioje ceremonijoje, įvykusioje Sheraton Hotel, New York, buvo apdovanoti ir kiti kūriniai: Steve Hamilton "A Cold Day in Paradise" (Šalta diena rojuje) - geriausias amerikiečio autoriaus pirmasis romanas; Rick Riordan "The Widower's Two Step" (Du našlio žingsniai) - geriausia knyga minkštais viršelais; Carlton Stowers "To the Last Breath" (Iki paskutinio atodūsio) - geriausias kūrinys pagal tikrus faktus; Robin Winks ir Maureen Corrigan "Mystery and Suspense Writers" (Detektyvų ir kūrinių su intriga rašytojai) - geriausias kritikos ir biografijų rinkinys.

(AP, New York)

"Saulės takas" Druskininkuose

V. Kąpočiaus nuotr.

Valdas Adamkus

Likimo vardas - Lietuva 41

(atkelta iš 3 psl.)

Ministras Stasys Bačkis ėmė vadovauti Lietuvos pasiuntinybei Vašingtone labai nedėkingu laiku. Vakarai buvo seniai susitaikę su mūsų krašto okupacija ir tik formaliai nepripažino Sovietų Sąjungai jos prisijungtų Baltijos šalių. Lietuvos ambasada iš esmės merdėjo - į ją beveik niekas neužsukdavo, nevykdavo jokių priėmimų.

Sykį mūsų diplomatinę misiją aplankė vieno įtakingiausių JAV laikraščių "Washington Post" žurnalistai ir išspausdino nuotraukomis iliustruotą reportažą, kurį pavadino "Vaiduoklių rūmai". Tai buvo labai nemaloni publikacija, bet, deja, visiškai tikroviška: Lietuvos ambasados pastatas jau buvo šurpiai apleistas. Dėl to nekaltinčiau ministro Bačkio. Remontui ar net kasmetiniam pasitvarkymui jis tiesiog neturėjo lėšų. JAV lietuvių bendruomenėje niekas nesiėmė iniciatyvos organizuoti rinkliavos, o pats Stasys Bačkis, matyt, dėl senyvo amžiaus jau neturėjo nei jėgų, nei energijos tokiai akcijai surengti.

Būdamas Vašingtone retsykiais užeidavau į ambasadą ir aplankydavau malonų, simpatینگą žmogų Stasį Bačkį. Atrodydavo, kad jis jaučiasi labai pavargęs ir vienišas tame gana erdviame, bet visiškai tuščiame ir apleistame mūsų pasiuntinybės pastate. Ministras dirbo ir tvarkėsi tenai vienas, padedamas tik žmonos. Am-

basada buvo ir jų butas.

Kartą man besikalbant su Stasiu Bačkiu, suskambo gretimame kambaryje esantis telefonas. Skambėjo įkyriai - minutę, antrą, trečią. Sakau: "Ministre, nesivairzykite, aš galiu ir palaukti - pakelkite ragelį". "Tiek to, - kažkokių pavargusių balsu atsakė jis. - Kam čia gali ko prireikti?"

Tai mane sukrėtė. Supratau, kad Lietuvos diplomatinė tarnyba virsta vien tik simboliu, kurį baigia pamiršti pasaulis. Manau, geriau už mane susidariusią situaciją suprato pats ministras Bačkis. Jis nusprendė kvieisti į pagalbą iš Romos Stasį Lozoraitį, o vėliau, niekieno neverčiamas, visai pasitraukė iš tarnybos ir perdavė ambasadą šiam jaunam, energingam savo padėjėjui.

Stasiui Lozoraitiui jau buvo lengviau tvarkytis ambasadoje. Mat tuo metu, kai jis tapo Lietuvos atstovu Vašingtone, spėjo tvirtai ant kojų atsistoti mūsų karta, kuriai jis pats priklausė ir daug ką asmeniškai pažinojo. Stasiui buvo daug paprasčiau kauptis ir mus ir prašyti pagalbos, organizuoti pinigų rinkliavas. Mūsų karta jau galėjo būti vargo surinkti ir dešimtis tūkstančių dolerių. Efektinai veikė Lietuvių fondas, kuriame pavyko sukaupti ir ne vieną milijoną dolerių. Tiesa, ir ankstesniais laikais kažkiek lėšų turėjo VLIK-as bei Amerikos lietuvių taryba, bet ambasadai tvarkyti ir išlaikyti šios organizacijos pinigų neleido.

Stasys Lozoraitis taip pat pinigų nešvaistė. Taupydamas lėšas, jis net neįsigijo automobilio. Nebuvo Vašingtone kito diplomato, kuris, kaip Stasys, būtų važinėjęs metro, autobusu ir, tik svarbesnius reikalus tvarkydamas, kvietęsis taksi. Jis vėl atvėrė lankytojams ambasados duris. Pradėjo lankyti jaunimas, ir tuoj susiorganizavo talka, nedelsiant išvaliusi bent voratinklius. Vasario 16-osios

proga ambasadoje pradėta rengti diplomatinis priėmimus, kurie primindavo Vašingtone akredituotam diplomatiniam korpusui, kad Lietuva dar turi veikiančią ambasadą.

Vis dėlto vien kasmetinio pasitvarkymo ambasados pastatui nepakako. Paaiškėjo, kad namo sienose ir net pamatuose yra atsiradusių įtrūkimų, ir tokių, kad jau kėlė rimtą pavojų. Stasys pasikvietė pagalbon mano studijų draugus inžinierius Arvydą Barzduką ir Sigitą Zubkų. Jie nustatė, kokius darbus reikėtų neatidėliotinai padaryti, paskaičiavo, kiek tai kainuotų. Tuomet Stasys Lozoraitis ėmėsi iniciatyvos suburti specialų komitetą, kuris kreipėsi į Lietuvių bendruomenę, prašydamas surinkti remontui būtina sumą. Gana greitai šie pinigai buvo suaukoti ir, dar pasitelkus talkon jaunimą, pavyko užlopyti skyles, stabilizuoti pastatą, taip pat gerokai paremontuoti jį iš vidaus. Stasys šiek tiek pakeitė ir ambasados apstatymą. Ji tapo funkcionalesnė, šiuolaikiškesnė, negėda jau buvo kvieisti ir svečių.

Ir jie pradėjo lankytis. Užeidavo ir žmonių, norinčių paprasčiausiai išgirsti, kas ta Lietuva. Užsukdavo vienas kitas asmuo, vyksiantis verslo ar kitokiais reikalais į Sovietų Sąjungą ir siekiantis sužinoti, kokia padėtis okupuotoje Lietuvoje. Stasį Lozoraitį taip pat pradėjo kvieisti ir įvairius politinius renginius: į seminarus Rytų Europos, komunizmo klausimais, į universitetuose vykstančias mokslines konferencijas, net į daugelį diplomatinį priėmimų. Lietuvos pasiuntinybė tarsi vėl grįžo į Vašingtone esančių ambasadų žemėlapi.

Stasys Lozoraitis, ėmęs tvarkytis pasiuntinybėje, tuoj pat sutelkė jaunimo būrį, kuris tapo jo laisvorių padėjėjų štabu.

(bus daugiau)

Istorija ir GPS technologija

(atkelta iš 3 psl.)

Paprasčiausi jų, kišeniniai ar sportiniai modeliai, labai pigūs – pigiausio kainą šiuo metu tik \$99, litais jų kainos labai panašios. Aišku, yra ir brangesnių. Profesiniai modeliai mokslininkams, matininkams ar komercinei aviacijai kainuoja kelias dešimtis tūkstančių dolerių. Autoriaus Lietuvoje ir Amerikoje naudotas GARMIN gamybos "GPS 12 Personal Navigator" modelis šiuo metu kainuoja \$150. Kaip ir kiti plintančios technologijos prietaisai, imtuvų kainos nuolat krinta.

Tiek rezistencijos istorijai, tiek GPS technologijai svarbu imtuvo tikslumas. Vienas dalykas yra pasakyti "Kazlų Rūdos apylinkėje" ar "Punios šile", o visai kitas – galėti nurodyti vietovę kelių ar kelių kilometrų tikslumu. Paprastam civiliniam naudojimui GPS garantuoja koordinatų tikslumą ne toliau kaip 100 metrų spinduliu. JAV karinės pajėgos su GPS operuoja maždaug metro tikslumu. Yra visokių priemonių ir civiliniams reikalingas naudojama GPS privedi prie kelių ar kelių kilometrų tikslumo. Rezistencinės istorijos registravimo uždaviniuose GPS 12 imtuvo modeliukas be jokių pagalbinų priemonių 1998 buvo naudojamas 10-20 metrų tikslumu. LPKTS darbuio tokio tikslumo pakanka.

Pastangos 1998-aisiais

1997 pabaigoje autorius vyko Lietuvon pasitikrinti ar sportinis-kišeninis GPS 12 aparatas veiks patenkinamai gerai. Tai buvo sau nusistatytas technologinis; esminio pritaikymo bandymas. Įsitikinęs, kad sistema skelbiamus technologinius duomenis pateisina ir Lietuvoje, GPS panaudojimo galimybę autorius aiškino su rezistencijos reikalais besidominčiais asmenimis.

Sekanti pavasari Amerikoje buvo ruošiasi tolimesnėms pastangoms Lietuvoje: išdirbtą rezistencinių vietovių registracijai reikalinga metodika, lietuviškai paruoštos GPS 12 naudotojams instrukcijos ir vasarą Lietuvoje su visa medžiaga supažindinti LPKTS darbuotojai. Šį kartą jau keliauta į partizaninių kovų vietas ir jose vykdyti koordinatų nustatinėjimo bei reikšmingų istorijų rinkimo pratimai. Neabejojant technologija, buvo praktiškai įrodytas metodikos tinkamumas bei nustatyti ekspedicijų kaštai. Šį etapą užbaigus ir įvertinus, išvada buvo aiški: aparatas tinka partizaninių kovų istorinių vietovių bei paminklų dokumentacijai. Su Lietuvoje paliktais GPS 12 imtuvais LPKTS darbuotojai aplankė ir užregistravo 200 vietovių: partizanų kapų, liudininkų nurodytų, bet kitaip nepažymėtų kankinimo vietovių, buvusių bunkerų, žuvimo, žudynių bei kautynių vietų, paminklų. Naudojantis 1998 metų vasarą sukaupia patirtimi, lygiagrečiai rudenio Amerikoje paruoštas 23 psl. "GPS naudojimo vadovas". Šiuo metu vystomi planai darbui 1999 vasaros metu.

GPS naujovė pasirodė naudinga, tiksliai prietaisu istorinių duomenų dokumentacijoje. Sistemoms pritaikymui plėtojantis, aišku, GPS nesiribos rezistencijos istorija. Su igyta patirtimi natūralu žvalgytis į archeologiją, etnografiją bei kitas pritaikymo galimybių Lietuvoje sritis, kuriose tikslios vietovės nustatymas gali būti reikalingas.

Pabaigai

Kai 1997 iš Amerikos skridau į Vilnių, paskutinė kelionės dalis, Roma-Vilnius, buvo ypač įdomi. Pakilus Lietuvos Avialinijos Boeing 737-200 "Stasiu Girėnu", po skanių priešpiečių lėktuvo kapitonas patenkino prašymą pabuvoti su pilotais priekyje, lėktuvo valdymo kabinoje. Aišku, kalbėjomės lietuviškai – skridimo metu, pas pilotus, tai irgi neeilinis malonumas! Čia manęs laukė staigmena: priekyje tarp pilotų, instrumentų pulte lėktuvo navigacijai visą laiką buvo įjungtas GPS imtuvas. "Mes su GPS visą laiką skraidome", paaiškino kapitonas. "Europoje į radijo kompasą ir kitus navigacijos instrumen-

tus beveik nežiūrime!" "Amerikoje GPS navigacija komerciniuose lėktuvuose dar tik bandoma", atsakiau, lygindamas GPS skaičiuojamą lėktuvo aukštį, greitį ir skridimo kryptį su kitais instrumentais.

Į keleivių saloną nebegrižau. Prisirišęs tarp pilotų kėdžių nuleidžiamoje sėdynėje, su pilotais nusikridau į Vilnių. Buvo nepaprastai įdomu stebėti skridimo ir nusileidimo eigą, bet apie tai gal kita proga... Buvo smagu dar ir dėl to, kad savo lagamine vežiausi GPS 12 aparatėlį, kurį ketinau Lietuvoje išbandyti rūpimam rezistencijos uždaviniui.

Gražios rungtynės

Šių metų balandžio 10 d. Philadelphiaje, Šv. Kazimiero parapijos sporto salėje įvyko draugiškos krepšinio rungtynės. Susitiko New Yorko lietuvių sporto klubas "Atletas", vadovaujamas Prano Gvildžio, ir Philadelphiajos lietuvių sporto klubas "Aras", vadovaujamas Rimo Gedeikos. Abu klubai turėjo po dvi komandas: vyrų ir jaunimo. Pirmas rungtynes žaidė New Yorko "A" grupės vyrų krepšinio komanda, vadovaujama Prano Gvildžio, su Philadelphiajos "Aro" senjorų vyrų krepšinio komanda, vadovaujama Vytauto Maciūno. Tik vienu tašku 49:48 nugalėjo salės šeimininkai. Antrąsias žaidė jaunimas. Tai New Yorko jaunių "B" grupės komanda, vadovaujama Juozo Miluko, žmogaus, kuris dalyvauja visuose sporto renginiuose ir šventėse. Philadelphiajos jaunių "B" grupės komandai vadovavo Kastytis Mauricas. Nors svečiai buvo stipresni, tačiau laimė ir sėkmė lydėjo Philadelphiajos jaunimo komandą, kuri nugalėjo rezultatu 56:46.

Po rungtynių svečiai ir šeimininkai skubėjo į Philadelphiajos lietuvių namus, kuriuose įvyko sporto vakaronė. Čia visi galėjo pavalgyti karštų patiekalų, pasmagurauti saldumynų ir atsigalvinti šaltais gėrimais bare.

Atsivėpė ir pasistiprinę įsijungė į įvairiausius žaidimus ir loteriją. Ypatingai mūsų mažieji patyrė daug išpučių. Jie puikiai demonstravo kamuolio varymosi techniką. O kaip kiekvienas stengėsi laimėti pirmą vietą! Žiūri komisijai buvo labai sunku išrinkti geriausią iš geriausių. Vėliau vyko "limbo" šokio konkursas, kuriame dalyvavo dideli ir maži. Suaugusiems buvo sunku prašliaužti pro mažą tarpelį, o mažieji ir čia buvo pirmieji. Šokime ir "Muzikinės kėdės" šoki. Šokėjų vis mažėjo ir mažėjo. Liko tik patys vikriausieji trys, du – ir pagaliau vienas. Vėliau vyko loterija. Buvo daug laimingų bilietų. Laimingieji džiaugėsi išloštomis dovanėlėmis. Visiems buvo labai smagu. Tačiau laikas skubėjo į priekį ir vakaronė artėjo į pabaigą.

Norime padėkoti už loterijai skirtas dovanas mūsų rėmėjams – Amerikos olimpinio komiteto trenerių asociacijos direktoriui Andriui Barzdukui, žymiausiame Amerikos ilgų distancijų bėgikų treneriui Joseph Vigi, krepšininkams Rimantui Kaukėnui ir Alvydui Teniui. Taip pat tariame nuoširdų ačiū visiems Philadelphiajos lietuviams. Iki sekančių susitikimų!

Irena Mauricienė

"Limbo" šokio konkursas

R. Gedeikos nuotr.

Drąsa pasižymėjęs Amerikos lietuviai

Besikaitant Amerikoje išleistas karinio pobūdžio knygas bei žurnalus, retkarčiais pasitaiko išvysti ir lietuvišką pasižymėjusio asmens pavarde. Šiomet pasirodžiusioje žymaus žurnalisto Mark Bowder knygoje "Black hawk down" ("Nušautas juodasis sakalas") yra net keletą kartų plačiai minimas seržantas John (Jonas) Macejūnas, dalyvavęs 1993.10.03 Somalio Mogadishu (Afrikoje) kautynėse.

Šių kovų aprašymai yra sulaukę labai gerų įvertinimų ir yra

planuojama tos knygos turinį panaudoti fitmui.

JAV kariuomenės specialūs daliniai – Army Rangers ir Army Delta Force – minėtą dieną vykdė ypatingą uždavinį: sugauti Somalio kariuomenės vadą Mhamed Aidid. Amerikiečiai, žinodami, kur jo ieškoti, sugavo du jo karininkus ir, su belaisviais grįžtant į savo bazę, prasidėjo smarkios kautynės. Knygoje pastebima, kad šios kautynės priminė Vietnamo kovų žiaurumus. Kovos įkarštis

Draugiškos krepšinio rungtynės Philadelphiajoje

Rytų Sporto apygardoje lietuviškų varžybų pagrindinis organizatorius yra New Yorkas ir mažesniu mastu Bostonas ir Baltimorė. Philadelphia iki šiol dar jokių varžybų neorganizavo, bet, atrodo, atsigauna.

Šeštadienį, kovo 10 d., Philadelphiajos sporto klubas Aras pakvietė New Yorką draugiškoms krepšinio varžyboms. New Yorko jaunių A komanda žaidė prieš Philadelphiajos senjorus ir tarp savęs varžėsi jaunių B komandos. Philadelphia laimėjo abi rungtynes: prieš New Yorko jaunių A komandą 49:48, o prieš jaunių B 56:46.

Rungtynės vyko Šv. Kazimiero bažnyčios salėje. Ši salė yra gerokai per mažą rungtynėms, tačiau treniruotėms pakankama. New Yorko komandos buvo nepilnos sudėties ir treneriai šias

rungtynes laikė treniruote prieš važiuojant į Clevelandą lietuvių pirmenybėms. Gaila, kad Philadelphia neįstengė suorganizuoti mergaičių D komandos.

Po rungtynių buvo surengtas linksmapavakaris. Reikia džiaugtis, kad rengėjai sugebėjo taip puikiai jaunimą pamaitinti ir užimti linksmapavakario metu. Buvo malonu matyti didoką grupę vaikų, kurie domisi sportu. Tai buvo vienas iš geresnių linksmapavakarių, kuriuos teko matyti po sporto varžybų. New Yorko jaunimas grįžo namo patenkintas, o Philadelphiajos organizatoriai jau dabar ieško salių ir galimybių dažnesnėms ateities rungtynėms. Tikimės dažnesnio bendradarbiavimo. Kudos Philadelphiajos sporto klubui Arui.

P.V. Gvildys

Lietuvos tenisininkai, dalyvavę St. Petersburg turnyre, su turnyro organizatoriais Elyvra Vodopaliene, Algiu Kerniu ir Pranu Gvildžiu

prasidėjo, kai buvo numušti du amerikiečių sraigtasparniai. Amerikiečiai kariai bandė išgelbėti jų igulas, nors tai galėjo būti tik lavonai, su kuriais tektų grįžti į stovyklą. Vadovaujantis karine tradicija, kovos lauke nepaliekami nei sužeistieji, nei žuvusieji. Šiose kautynėse žuvo 18 JAV karių ir 73 buvo sužeisti. Visas pasaulis matė televizorių ekranuose tą šiurpų vaizdą – Afrikos smėlyje išniekintus amerikiečių karių lavonus. Matė ir sraigtasparnio pilotą Mike Durant, karo belaisvį. Pasaulis matė, kaip humaniškoji misija Somalyje tapo kruvinom kautynėm. Somaliečių žuvo virš 500, o sužeistų buvo per 1000.

Amerikiečiai kariai buvo apsupti, kai jie bandė pasiekti nušautus sraigtasparnius. Žiauriose kautynėse kova vyko virš 20 valandų, per dieną ir visą naktį. Gelbėtojų karinis dalinys, kuris buvo siųstas su sunkvežimiais iš JAV bazės, irgi buvo sunkiai užpultas ir turėjo grįžti. Situacija karo lauke reikalavo tankų, kad apsupti kovotojai galėtų būti išgelbėti. JAV daliniuose tankų atgabenta nebuvo, teko skolintis iš pakistaniečių dalinių. Tam reikėjo laiko, o apsuptiems kariaus kiekviena minutė buvo gyvybiškai svarbi.

Vienas iš tų kovotojų, Delta Force seržantas John Macejūnas, dalyvavęs uždavinyje sugauti somaliečių vadus, po to ryžosi išgelbėti sužeistą, iš sraigtasparnio iškritusį karį. Kai sužeistasis buvo pargabentas į JAV karo bazę, seržantas Macejūnas trečią kartą grįžo į kautynių lauką su

maža grupele tėti nebaigto uždavinio. Jie surado sužalotą sraigtasparnį, kurį Macejūnas pats sudegino, kad priešas negalėtų pasinaudoti jo dalimis. Per visą dieną ir naktį Macejūnas dalyvavo net trejose kautynėse. Jis savųjų tarpe jau buvo vadinamas "legendiniu kariu". Bebaimis ir puikiai sugebantis vykdyti specialius uždavinius – taip apie jį atsiliepė geriausi JAV specialūs, elitiniai daliniai. Ir šį kartą, kai visi JAV kariai buvo išgelbėti ir atgabenti į bazę, Macejūnas, persirengęs civiliais drabužiais, be jokio ginklo, išvyko tėti nebaigto uždavinio: ieškoti dingusių 6 karių, kurie buvo antrame nušautame sraigtasparnyje. Grįžimas atgal į kovos miestą Mogadishu buvo visų karių uždavinys, bet reikėjo grįžti su jėga ir su ginklu. Macejūnas tai padarė savanoriškai ir be ginklo. Jis grįžo vienas, kad galėtų surasti savo karo lauko brolius, gyvus ar negyvus. Knygos autorius pastebi, kad kariai, matę Macejūną, stebėjosi jo drąsa ir mokėjimu laikytis ramiai kovos ugnyje. Bus nepaprastai įdomu pamatyti kariaus filmą, kurio titruose išvysime ir lietuvišką pavardę – Macejūnas.

Valentinas Raugas, buvęs JAV marinų (jūrų pėstininkų) karininkas

Paremdami lietuvišką spaudą, Jūs remiate lietuvių Amerikoje

- Daugiausia viena kryptimi važiuojančių automobilių eilių - 6 - susidarė 1989 m. rugpjūčio 23 d. tarp Fabijoniškių (Vilniaus m.) ir Bukiškių (Vilniaus raj.) dėl vykstančių į "Baltijos kelio" protesto akciją automobilių srauto. Transportą greitkelio Vilnius - Ukmergė teko nukreipti per visą asfalto dangos plotį: tai 4 abiejų kryptų eismo juostos, 1 šalikėlė (kita buvo užimta stovinčiųjų) ir priešpriešinį eismą skirianti asfalto juosta.

- Daugiausia lengvajame automobilyje žmonių - 20 - sutilpo į uždarytomis durimis bei langais automobilį per pirmąsias Lietuvoje traktorių slalomo varžybas.

- Daugiausia žmonių važiuosiu vienu automobiliu - 55.

- Daugiausia žmonių autobuse - 278 keleiviai ir vairuotojas - tilpo 1996 m. lapkričio 16 d. Kaune į Ikarus 263 markės automobilį, kuriuo gamykla gamintoja leidžia važiuoti 87 keleiviams (perkrovimas - 3,2 karto). Rekordo sumanytojai - Vilniaus universiteto Kauno humanitarinio fakulteto studentų atstovybė ir studentų laikraštis „Savas“.

- Masiškiausiame motociklininkų susibūrimo buvo 1000 - 1200 dalyvių, save vadinančių rokeriais ar baikeriais, su 700 - 800 motociklų.

- Seniausias dviratis - XIX a. antros pusės - XX a. pradžios medinis, 11,5 kg svorio - rastas drožėjo P. Puišio sodyboje netoli Jurbarko. Šis namų darbo dviratis padarytas pagal Karlo Dražo XIX a. pradžios „Bėgijančios mašinos“ modelį. Pagrindinės jo dalys - rėmas, ratai, sėdynė - mediniai. Metalu mažai: juo kaustyti ratai, kai kurios detalės sukalotos vinimis. Dabar šis dviratis saugomas kavinėje „Marceliukės klėtis“ Vilniuje.

- Ilgiausia dviratininkų kolona nusitęsė apie 2 km visu Gedimino prospekto plokščiuku nuo Nepriklausomybės aikštės 1990 m. balandžio 29 d. Vilniuje. Taip dviračiais, triračiais ir velomobilais važiuoti žmonės protestavo prieš Kremliaus (SSRS) organizuotą ekonominę Lietuvos blokadą.

- Didžiausią velobusą - 7 keleiviams - sukonstravo ir 1987 m. pasigamino Bukiškių (Vilniaus raj.) 61-osios vidurinės profesinės technikos mokyklos moksleiviai.

- Didžiausias kinkiny - 18 arklių - 1936 m. vasarą per 12 dienų vieškeliai nuvežė garo katilą 12 km atstumu nuo Žaslių geležinkelio stoties į Žūbiškių km. (Kaišiadorių raj.) statytą spirito vartyklą. Prie katilo buvo pritvirtinti ratai, o jį tempė priekyje trim eilėm po 4 ir po 3 iš abiejų šonų ūkininkų pakinkyti arkliai.

ŽMOGUS

- Pasaulyje gyvena daugiau kaip 3,8 mln. lietuvių, iš jų 2,9 mln. gyvena Lietuvoje ir apie 900 tūkst. užsienyje. Pagal gausumą lietuvių tarp pasaulio tautų užima 124 vietą. 1993 m. sausio 1 d.* Lietuvos Respublikoje buvo 3738,8 tūkst. gyventojų.

- Daugiausia Lietuvoje gyventojų - 3761,4 tūkst. - buvo 1992 m.

Žurnalistų baliai Lietuvoje, Chicagoje, New Yorke

Pradedu, kaip pasakoje: anais senais laikais, geras ir gražias – Smetonos metais, Lietuvos žurnalistai, spaudos kariauna kasmet ruošdavo gražiausius, iškilmingiausius balius. Kodėl sakau, kad jie buvo gražiausi? Gi todėl, kad susirinkdavo pačios gražiausios moterys, pagarsėjusio Murelio kirpyklos suukuotos, išgražintos nuo galvos iki žemutinio pado, pagal paskutines Paryžiaus madas aprenktos. Prie tokios grožybės ir puikybės taikstėsi ir vyrai. Be frako, kaip toje biblijoje aprašytų vestuvių dalyvių aprangos reikalingumas, nė nesvajok pakliūti į žurnalistų valsių. Tad vyrai apsirengdavo juodu iškilmingiausiu, tai kitaip ir negalėjo būti, kai ateidavo prezidentas Smetona, visi ministrai ir generolai, ir viso pasaulio ambasadoriai, užsienio diplomatai.

Burnoje kyšojo amerikoniškos cigaretės, stalą puošė prancūziškas konjakas. Raitėsi dūmų kamuoliai, rietėsi nosys nuo

kvėpalų, svaigo širdis prie širdies – iki ryto aušros.

Maistas – vieniškas „šnicelis“ su kiaušiniiais. Jį prisiminęs ir dabar juokiuos. Prie mūsų stalo sėdėjo „Lietuvos Aido“ žurnalistas „M“. Mandagumas jo neįspasakytas. Žiū, eina ponas ministras. Kolega „M“ atsistoja. Vėl kita didenybė – jis vėl stojasi, ar bėga pasveikinti. Pulgis Andriusis kartą susiraukė, išmankė konjaką ir, šmukšt, padėjo ant jo kėdės vienišką šnicelį. O tuo tarpu grįžęs prie mūsų stalo, „M“ pakėlė frako skvernus ir sėdasi į karštą kiaušiniene. Šetau, visos linksmybės ir juokas pro ašaras.

Programa būdavo taip pat aukšto meninio lygio su geriausiais solistais, aktorais, humoristais... Tik čia turiu apgailestauti, kad tokio gero, kaip jūs New Yorke turėsite – Vlado Vijeikio – nebuvo!

Visas pilnas su loterija būdavo skiriamas žurnalistų vasarvietei Giruliuose, socialiniams reikalams, leidiniams.

Gera padarė, kad ir Chicago žurnalistai (Lietuvių Žurnalistų Sąjungos valdyba – pirm. kun. Juozas Vaišnyš, vicepirm. Vytautas Kasniūnas, vicepirm. Vladas Butėnas, sekr. Algirdas Pužauskas, išd. Jurgis Janušaitis), pradėję leisti „Lietuvių žurna-

listą“, įkūrė dr. Petro Daudžvardžio fondą, išalkę pinigų, nes tuščiose kišenėse vėjas švilpė, ėmė ruošti spaudos balius, nusižiūrėję į senus smetoninius laikus. Taip jie, rankomis susikabinę, ėmėsi darbo, ir 1971 m. su-ruošė pirmąjį spaudos balių, tęsdami tradicinį kelią.

Į pirmąjį balių susirinko tiek, kiek buvo vietos – apie 500 žmonių. Jame nebuvo frakuotų, bet tuxedo smokingais apsirengusių – didelė gausybė, papuošta spalvingom, meilingom ponom ir panelėm. O kaip su valdžios viršūnėmis? – paklauskite. Tik uniformuotų generalų nebuvo, bet su generolu Povilu Plechavičium jų buvo visa svita. Buvo visa mūsų pripažintoji valdžia, su visomis viršūnėmis, pradedant VLKO pirm. dr. Juozu K. Valiūnu, ALTO pirm. dr. Kaziu Bobeliu, BALFO pirm. Marija Rudiene, Bendruomenės pirm. inž. Broniu Nainiu.

Antras spaudos balius – 600 žmonių, ir vėl salė per maža. Bet kai buvo surasta didžiausia Martinique salė (900 žmonių), vis tiek daug likdavo už durų.

Programos taip pat buvo aukšto meninio lygio, na ir žaliukų dolerių didelės krūvos.

Visų Chicagoje rengtų spaudos balių žvaigždė – žurn. Jurgis Janušaitis. Savo populiarumu jis sukviesdavo svečių didelę daugumą, gal 80-90%, todėl daug kas ir vadindavo – „Janušaičio baliumi“.

Spaudos balius – New Yorke!

Kaip jūs iš didelio kuklumo, nusižeminimo bebadintute šią Lietuvį Žurnalistų Sąjungos ruošiamą vakaronę gegužės 22 d., ji vis tiek bus spaudos balius, tradicinis spaudos balius nuo smetoninių laikų, keliauęs Kaunas-Chicago-New Yorkas keliu. Ne pavadinimas svarbu – rūpinkitės, žiūrėkite, kad tik užtektų vietos. Balių rengimo karalienės – Živilė Jurienė, Malvina Kliučėkienė ir Salomėja Narkėliūnaitė gal daug naktų nemigos, bet daug svečių sukvies. O kur dar „Darbininkas“ su tūkstančiais skaitytojų ir žymiuoju poetu-redaktoriumi Julium Keleru?! Kur garsusis šauklis – Romo Kezio sumaniam vedama radijo programa?! Geriau pasirūpinkite, kaip priimsite iš Chicago atvykusį geriausią humoristą, jo didenybę kunigaikštį Vladą Vijeikį. Lenksite jam galvą visi, lenks ir Lietuvos aristokratų oficialus bajoras Kęstutis Miklas, su bajorais draugaujantis Julius Veblaitis ir amžinas salių dekoratorius, rašytojas, redaktorius Paulius Jurkus. Agi, neskaitėte „Dirvoje“, kad Lietuvoje, Utenos apskrityje yra vietovė Vijeikiai. Surasta, kad buvo ir pilis. Iškasenos parodė, kad Vlado Vijeikio prosenelis (keletą šimtmečių) buvo kunigaikštis. Viena ligoninė, tai sužinojusi iš „Dirvos“ laikraščio, už pasėdėjimą kėdėje 30 minučių, parašė jam didelę sąskaitą. Kai jo draugas Florijonas, gaisrininkų maršalka, paklausė, kodėl tiek daug, buvo atsakyta tik tiek – pagerbėme jo didenybę. Girdėjau, kad Florijonas jį kelionėje lydės.

Ar jau nusipirkote bilietą į spaudos balių?..

Vytautas Kasnis

Spaudos balius klumpakojis. (Taip 1939 m. Spaudos balių matė dail. J. Penčyla)

VASAROS SKRYDŽIAI I

VILNIŲ

iš New Yorko (JFK) Finnair linija

Birželio 7 - Rugsėjo 15

tik pirmadieniais

\$580 plus mokesčiai

Bilietus nusipirkti iki gegužės 31

Vytis Travel

40-24 235 St.

Douglaston, NY 11363

Tel.: 718-423-6161

800-778-9847

Fax: 718-423-3979

e-MAIL: VYTTTOURS@EARTHLINK.NET
web site: www.vytistours.com.

RigaVen Travel Inc.

• We have GREAT CRUISES •

• Tours to Ireland, Scotland, England and Europe •

• Discover Costa Rica •

Low fares to VILNIUS

From New York - JFK

MAY 1 - 13 - \$475. - MAY 14 - JUNE 13 - \$650. -

JUNE 14 - AUG 15 - \$800. -

TRAVEL ON MONDAYS ONLY - "SPECIAL"

June 7 - Sept. 13 **\$575.-**

Purchase Tickets before May 31

with
FINNAIR
All Fares plus Tax

Call

INESE ZAKIS

136 W. Main St., Bay Shore, NY 11706

Tel. 516-665-4455 Fax 516-665-6164

1-800-291-8311

E-mail: Riga Ven@worldnet.att.net

*Škaitytojai rašo
"Darbininkui"*

Gerbiama redakcija,

gal padėtumėte rasti mano gimines - Armanavičių šeimą. Motiejus ir Vincas Armanavičiai iš Lietuvos į JAV atvyko šio šimtmečio pradžioje ir apsigyveno Brooklyne, NY. Vincas Armanavičius buvo vedęs ir turėjo dukras Mikaliną ir Gloriją bei sūnų Albertą. Buvo ir daugiau vaikų, kurių vardų nežinau. Glorija gimusi 1929 m., buvo ištekęsji už laidotuvių namų savininko (pavardė nežinoma). Motiejus buvo nevedęs. Norėčiau sužinoti, koks yra Armanavičių likimas.

Jurgis Kuliešius

Aš esu Marijos Armanavičiūtės-Kuliešienės (Vincos ir Motiejaus sesers) vaikaitis (anūkas).

Mano adresas: 87 Silver Hill Dr., Toronto, Ontario M9B3W4. Tel. (416) 232-9546. New Yorke kontaktuoti tel. (516) 366-1497; e-mail: jurgis@interliog.com

Penki Kauno Juozo Naujalo muzikos gimnazijos auklėtiniai tapo Paryžiuje vykusio Nikolajaus Rubinšteino IV tarptautinio pianistų konkurso laureatais. Pirmąsias prizines vietas bei diplomus pelnė ketvirtokai Domas Paulavičius ir Lukas Paulavičius, šeštokas Tauras Ol-

šauskas ir aštuntokas Kęstutis Pavalkis. Dvyliktokė Giedrė Muralytė apdovanota trečios vietos diplomu. Konkurse varžėsi per penkiasdešimt gabių jaunųjų pianistų iš Vokietijos, Bulgarijos, Slovakijos, Rusijos, Baltarusijos, Ispanijos, Prancūzijos, Latvijos bei Lietuvos.

SCHUYLER SAVINGS BANK

Mes siūlome:

*Taupymo sąskaitas *Taupymo sertifikatus

*IRA sąskaitas

*Asmeniškas ir komercines čekių sąskaitas

*Tiesioginį pinigų deponavimą

*Namų paskolas *Automobilių paskolas

* Namų remonto paskolas *Sąskaitų paskolas

*Namų (Home Equity) paskolas

Naujos, patogios darbo valandos ir draugiškas patarnavimas gerai tarnauja mūsų visuomenel...

Mūsų adresas:

24 Davis Avenue

Keamy, NJ 07032

(201) 991-0001

arba skambinkite nemokamai:

1-888-SCHUYLER

(1-888-724-8953)

VILTIS - Hope

LITHUANIAN RELIEF PARCEL, INC.

368 West Broadway, Boston, MA 02127

Tel. (617) 269-4455 Fax. (617) 269-4836

- Siuntiniai į Lietuvą su pristatymu į namus. Jūros tranzito laikas tik dvi savaitės.
- Labdaros siuntiniai per GIFT OF HOPE programą.
- Perkraustymo į Lietuvą paslaugos.
- Pinigų persiuntimas į Lietuvą.
- Pigios telefono paslaugos.
- Telefono kortelės skambinti į Lietuvą.
- Vertimo paslaugos

NAUJOS PASLAUGOS

- Siuntinių persiuntimas iš Lietuvos į Ameriką (tik didesniais kiekiais).
- Perkraustymas iš Lietuvos į Ameriką.
- Komercinės siuntos iš Lietuvos į Ameriką.
- Sekantis konteineris iš Lietuvos į Ameriką 1999 m. gegužės 21 d.
- Informacija telefonu: 617-269-4455, 617-834-4577

Atlantic Express corp.

800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas

nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ

PICK-UP SCHEDULE FOR MAY, 1999

May 18	New Britain, CT	11-12 noon
	New Haven, CT	2-3pm
	Waterbury, CT	4-5pm
May 20	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2pm
	Paterson, NJ	3-4 pm
May 21	Philadelphia, PA	11-12 noon
May 22	Brooklyn, NY	12-1pm
May 24	Putnam, CT	1-2pm

For more information please call:
1 800-775-7363 or 914-258-5133

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$650 r.t.

One way to Vilnius \$ 410

FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211

New York, NY 10107

Tel.: (212) 541-5707

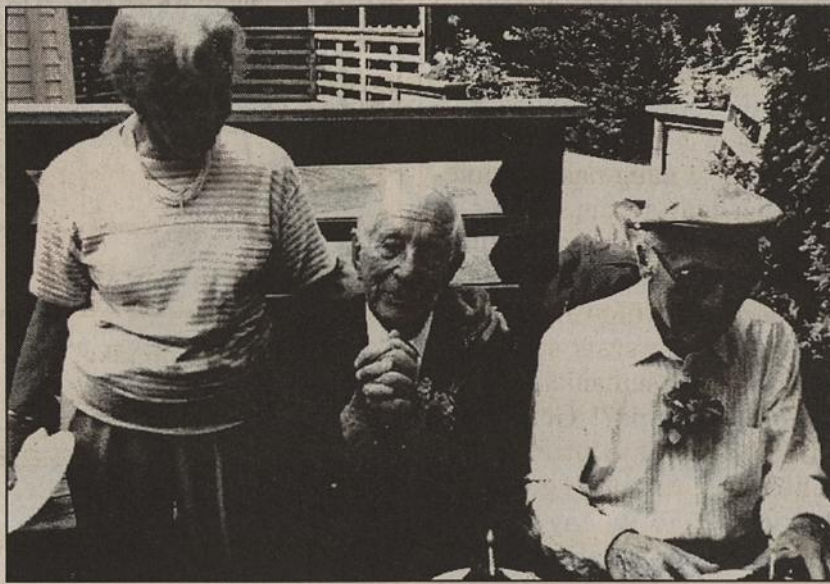
Cape Cod, MA

Atsisveikinta su buv. Lietuvos švietėju, mokytoju a. a. Stasiu Mineika

Pokario išeivijos tarpe yra nemažai kuklių, nesigarsinančių tautiečių, kurie buvo priversti palikti tėvynę, nebaigę savo gyvenimo planų; jie yra tenai atlikę vertingus Lietuvai pataravimus ir tuo čia, išeivijoje, nesireklamuoja. Vienas tokių buvo a. a. Stasys Mineika, pedagogas, visuomenininkas, Klaipėdos sukilimo dalyvis, Lietuvos šaulių sąjungos narys, Lietuvos bendruomenės Cape Codo apylinkės vienas steigėjų.

Žengdamas į reikšmingą savo gyvenimo sukaktį, 95-tuosius metus, velionis Mineika š. m. balandžio 15 d. pasimirė Matulaičio vardo globos namuose, vos spėjęs tenai įsikurti.

Nepriklausomoje Lietuvoje, būdamas tik 18 m. jaunuolis, Mineika kaip savanoris su kitais patriotais vyrais išėjo vaduoti Klaipėdos. Baigęs Telšių mokytojų seminariją, dirbo Luokės pradžios mokykloje mokytoju, o vėliau buvo tos mokyklos vedėjas. 1933 m. vedė Žemaitijos dukrą Elena Platustaite. 1944 m., artėjant antru kartu Raudonajai Armijai Lietuvon, jis su žmona pasitraukė į Vakarus. Karo nuvargintoje Vokietijoje Mineikos praleidę tremties dienas, 1948 m. emigravo į Ameriką. Išėjęs pensijon, Mineika apsigyveno Atlanto pakrastyje, Cape Code, MA. 1974 m. drauge su keliais susipratusiais lietuviais

Apylinkės piknike pagerbiamas Stasys Mineika jo gimtadienio proga. Jo dešinėje – sesuo Bronė Jucėnienė, kairėje – apylinkės garbės pirmininkas Vladas Židžiūnas, taip pat šventės savo gimtadienį A. Petručio nuotr.

jis įsteigė LB Cape Codo apylinkę ir iki pat mirties buvo jos aktyvus narys. Jo veiklą glaustai apibūdino inž. Jonas Vasy, buvęs Mineikos mokynys, balandžio 18 d. per paskutinį atsisveikinimą laidotuvių namuose Hyannio mieste, tardamas: Mineika iš šalies atrodė, kad buvo toks kaip ir daugelis mūsų, tačiau, arčiau pažiūrėjus, jis buvo didžiai nusipelnęs Lietuvai asmuo.

Balandžio 19 d. po gedulingų mišių Our Lady of Victory bažnyčioje Centerville, Mineikos žemiškieji palaikai palaidoti Šv.

Pranciškaus Ksavero kapinaitėse šalia jo žmonos Elenos kapo. Tose katalikų kapinėse jau yra per 20 mūsų tautiečių.

Laidotuvių rūpinosi giminaičiai Jonas ir Bronė Zdanai, aktyvūs apylinkės nariai. Liko Mineikos sesuo Bronė Jucėnienė, dosni apylinkės veiklos rėmėja, ir kiti giminaičiai Amerikoje ir Kanadoje.

Vietoje gėlių surinkta apie \$1000, kurie skirti Lietuvos vaikų globos fondui.

Alfa Petrutis

Už darbštumą

Aš esu gimęs 1921 m. balandžio 23 d. Pittsburgho mieste, Pensilvanijos valstijoje. Tėvai JAV išgyveno 10 metų. Tėvas dirbo sunkų darbą liejyklos fabrike Pittsburgho mieste. Mano seneliai, motinos ir tėvo tėvai, pradėjo rašyti laiškus, kad grįžtų į Lietuvą, nes nėra kam dirbti žemės. Anais laikais kaimo žmonės labai vertindavo žemę. 1922 m. tėvai ir aš sugrįžome į Lietuvą. Man buvo vieneri metai. Tėvai gyveno Panevėžio valsčiuje, Maženių kaimė. Maženių kaimas buvo didelis, 2 km ilgumo ir tai buvo didžiausias kaimas Panevėžio apskrityje. 1933 m. išdalijo į vienkiemius. Mūsų žemė nuo kaimo buvo vienas kilometras. Žemės buvo 28 hektarai. Tėvas, dirbdamas sunkų darbą Amerikoje, susitaupe šiek tiek pinigų. Kai grįžęs į Lietuvą išėjo į vienkiemius, sutvarkė gerai trobesius, laikė daug gyvulių, turėjo pjaujamą mašiną javams, gerus ūkio padargus, taip sakant, gyveno pasiturinčiai, ir visa tai buvo įsigyta savo darbštumu. Tarybiniais laikais tokie darbštesni žmonės, sakydavo, yra liaudies prieštai, tuos, kurie turėjo daugiau žemės, vadindavo buožėmis. 1949 m. kovo 25 d., auštant rytui, mūsų sodybą apstojo apsupo iš visų pusių skrebai ir rusų kariai. Ir pranešė: jūs būsite tremiami į Sibirą. Tuo met kilo mintis - už ką? Ir dar kartą - už ką? O už tą, kad tėvas dirbo sunkų darbą, už savo praktiką. Ir tą dieną buvo ištremta ne tik mūsų šeima, bet tūkstančiai lietuvių šeimų. Panevėžio geležinkelio stotyje, kol suformavo pilną ešeloną žmonių, praėjo 3 dienos. Kovo 28 pajudėjo ešelonas į rytus. Prekiniuose vagonuose sausakimšai prigūsta žmonių. Ir taip maždaug už mėnesio atsidūrėme Irkutsko srityje, nuo Lietuvos už 7000 km. Visus tremtinius nuvarė į pirtį. Pamatėme rusų "kultūrą". Buvo moterų ir vyrų pirtis. Prie vyrų pirties buvo tarnautoja moteris, o prie moterų - vyrai. Po pirties buvome labai patenkinti, nes mėnesį trukusioje kelionėje visus buvo užpuolęs gyvis, tiesiog neduodavo ramybės. Kai karštuose pečiuose iškaitino rūbus, tai kartu sunaikino ir parazitų. Mūsų vienuolika šeimų nuvežė į labai prastą kolūkį. Vietinių tame kolūkyje gyveno 45 šeimos. Patalpino viename name po 2 šeimas. Davė tris dienas susitvarkyti, o paskui varė į darbą. Prisimenu pirmą naktį kai nakvojome, lauko durys ne užsidarė. Tai aš radau tokį baslį ir, nusijuosęs diržą, užrišau, nes naktį prie neužrakintų durų bangu nakvoti. Pačiame vidurnaktyje išgirdome į langą duslų beldimą. Pasirodė, kur mes buvome apgyvendinti atėjusi mūsų kaiminka rusė ir sako, žmonės, jūs išvargę, aš atnešiu jums pieno. Jinai mums atnešė puodynėlę pieno. O motina atsidėkodama jai įpylė maišiuką valcuotų miltų.

Mūsų šeimos buvome trys: aš, motina ir tėvas. Pirmas darbas kolūkyje buvo malkų kirtimas. Dirbome su pjūklų, taip buvo suskirstyta - vienas lietuvis ir kita rusė moteris ir mergaitė. Dirbdami pradėjome kalbėtis: dėl ko jūs čia atvežė? Mes papasakojome kaip buvo. O jos pradėjo pasakoti taip: sako, prieš jūsų atvežimą atvažiavo iš rajono valdžia, padarė kolūkyje susirinkimą. Ir pranešė: sako, pas jus atvešime iš miško sugaudytų banditų, jie yra labai žiaurūs, kur jie bus apgyvendinti, negalima pas jus užėti. O jei mes būsimosime, kad jūs pas jus būsite užėję, bus dedamos didelės baudos. Tai tada

mes supratome, kaip rizikavo ta mūsų kaimynė, atnešusi mums pieno. 1955 m., mirus Stalinui, po šešerių metų tremties, mus paleido iš Sibiro. Kadangi aš esu gimęs Amerikoje, 1990 m. Maskvoje Amerikos ambasadoje gavau Amerikos pasą. 1993 m. balandžio 28 atvažiavau į New Yorką. Atvažiavęs pradėjau lan-

kyti Aušros vartų bažnyčia. Čia yra įsikūrusi 12 Vyčių kuopa. Keletą kartų dalyvavau Vyčių susirinkime svečio teisėmis. Paskiau įstojau į Vyčių organizaciją. Po manęs už poros metų atvažiavo ir mano žmona Stasė, ji irgi įstojė į Vyčių organizaciją. Abu esame Vyčių nariai, įdomūs būna Vyčių susirinkimai.

Jurgis Aleliūnas
New York

Lietuvoje grojami komp. Vl. Jakubėno kūriniai

Komp. Vl. Jakubėno kūryba Lietuvoje yra ne tik leidžiama, bet dainuojamos jo sukurtos dainos ir grojama jo parašyta muzika. Ji skamba taip pat ir radijo bangomis. Komp. Vl. Jakubėno draugijos Chicagoje pastangomis į tėvynę nukeliavo dauguma jo kūrybos kopijų (originalai saugomi "Tėviškės" parapijos Chicagoje bibliotekos kambaryje).

Šių metų vasario 5 d. Vilniaus Filharmonijos salėje koncertavo valstybinis Vilniaus kvartetas. Šiame koncerte šalia kitų kompozitorių pirmą kartą nuskambėjo ir Vl. Jakubėno styginių kvartetas. Apie šį neeilinį koncertą ir apie Vl. Jakubėno kūrinį plačiai papasakojo jame 31 metų grojęs smuikininkas Petras Kunca (tai buvo paskutinis šio muzikanto pasirodymas): "Daugelis atlikėjų ir muzikologų iki šiol apskritai nežinojo egzistuojantį tokį Vl. Jakubėno styginių kvartetą. Matyt, pats autorius apie jį mažai kalbėjo. Keista,

kaip toks puikus kūrinys galėjo likti nepastebėtas. Džiaugiamės galėdami prisiliesti prie jo partitūros, o ji ir mūsų rankas pateko neatsitiktinai. Išeivių kūryba domimės seniai... Vl. Jakubėno styginių kvarteto rankraštį mums padėjo gauti Vl. Jakubėno draugija ir Irena Skomskienė. Kūrinys mus labai sudomino, tad nutarėme jį pagriežti per paskutinį bendrą koncertą". (Citata iš "7 Meno dienų", 1999 m. Nr. 8.)

Komp. Vl. Jakubėno vardo draugija Chicagoje veikia nuo 1981 metų. Jos tikslas rinkti, saugoti ir populiarinti šio kompozitoriaus muzikinį palikimą. Pradžioje šios draugijos pirmininku buvo teisininkas ir žurnalistas Jonas Vasaitis, o nuo 1982 m. šias pareigas eina žurn. Edvardas Šulaitis. Nuo 1993 m. Lietuvoje veikia šios draugijos skyrius.

Edv. Šulaitis

Š. m. balandžio 16-17 d. Chicagoje (Lemont, IL) Ateitininkų namuose vyko Lietuvių fronto bičiulių konferencija, kurioje buvo svarstomi įvairūs klausimai, paskaitos. Nuotraukoje - simpoziumas-svarstybos apie Liet. fronto bičiulių tolimesnę veiklą išeivijoje ir Lietuvoje. Simpoziumo prelegentai: (sėdi iš k.) dr. Kazys Ambrozaitis, Juozas Ardys, dr. Petras Kisielius ir (stovi) Pilypas Narutis

Pasaulinės rinkos įtaka

Lietuvoje jau antrą kartą šiemet pabrango degalai. Ši kartą jie pabrango apie 3 centus dėl to, kad brangsta visame pasaulyje. Pirmą kartą degalai pabrang-

go, nes Vyriausybė nuo sausio 1 d. padidino akcizo mokesčius. Lietuvoje litras benzino vidutiniškai kainuoja 2 litus.

Lietuvos aidas

Tėvo Dieną
Father's Day

birželio 20 d.

Lietuvių Pranciškonų vienuolyno koplyčioje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY, bus aukojamos šv. Mišios už visus gyvus ir mirusius tėvus.

Maloniai kviečiame prisiminti savo gyvus ir mirusius tėvus, įjungiant juos į šias bendras šv. Mišias.

Tėvo vardas

Gyvas Miręs

Aukojų \$

Vardas ir pavardė

Adresas

Graziškite

Franciscan Fathers, 361 Highland Blvd.,
Brooklyn, NY 11207

Kosovo konfliktas buvo pagrindinė Europoje vykusio Gegužės 1-osios mitingų tema, tuo tarpu Azijoje ir kitur vykusiose demonstracijose buvo siekiama atkreipti dėmesį į socialinius klausimus. Vokietijoje vykusio se mitinguose daugelis profesionalų sąjungų atstovų išreiškė paramą šalies vyriausybei, nusprendusiai dalyvauti NATO oro smūgiuose prieš Jugoslaviją, tačiau kai kurie kalbėtojai ragino tuoj pat sustabdyti bombardavimus. Buvęs finansų ministras ir valdančiosios Socialdemokratų partijos pirmininkas Oskar Lafontaine Sarbriukene vykusiam mitingui pareikalavo, kad sprendžiant Kosovo konfliktą dalyvautų Jungtinės Tautos. Giotingene kalbėjęs aplinkos apsaugos ministras Juergen Trittin, atstovaujantis Žaliųjų partijai, sakė, kad oro smūgiai prieš civilines Jugoslavijos institucijas turėtų baigtis. Liudvigshafene kalbėjusi gynybos ministrą Rudolfą Scharpingą kai kurie demonstrantai išvaidino "žudiku".

A. + A.

ONAI BALČIŪNIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jos vyrą BRONIŲ, sūnus
ALGIMANTĄ ir RYTĮ su šeimomis, gimines ir artimuosius
kaimynus.

Donata ir Alfonsas Samušiai

A. + A.

ALBINAI RUDŽIŪNIENEI

mirus, giliai nuoširdžiai užuojautą reiškiamo vyrui LEONUI,
seserims v. s. fil. LAIMAI KILIULIENEI, RINAI DAMBRAUSKIENEI,
visai šeimai ir artimiesiems.

Lietuvių Skautų Sąjunga dalinasi drauge su Jumis skausmu ir liūdesiu.

v. s. Birutė Banaitienė

LSS Tarybos Pirmijos pirmininkė

PADĖKA

Brangiai dukrelei

A. + A.

DALIAI BULVIČIŪTEI

1999 m. kovo 30 d. staiga mirus, reiškiau gilią ir nuoširdžią padėką visiems Dailos ir savo draugams už dalyvavimą atsisveikinime laidotuvių koplyčioje; už pareikštą užuojautą žodžiu ir raštu; už suraminimą ir pagūdą; už daugelį užprašytų mišių; už aukas Pranciškonų labdaros valgyklai Kretingoje; už gėles prie jos karsto.

Ypatingai dėkoju vyskupui P. Baltakiui, OFM, už maldas koplyčioje; Tėv. Pr. Giedgaudui, OFM, už sukalbėtą rožinį ir nuoširdžius atsisveikinimo žodžius prie jos karsto; Lietuvos Vyčių organizacijos nariams už pravesčius maldas; už atsisveikinimo kalbas, pasakytas koplyčioje: kun. D. Jenkevich ir Marytei Abbot.

Dėkoju Marytei Šalinskienai ir jos asistentei O. Barauskienai už nuoširdų ir rūpestingą laidotuvių patamavimą.

Dėkoju draugams, kurie liūdesio dienose mane guodė ir stiprino. Dabar, kai netekau abiejų dukterų, užuojautos ir suraminimo žodžiai ypatingai brangūs.

Marija Bulvičienė

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: jkeleras@aol.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuošas (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Vysk. Antanas Deksnys mirė š. m. gegužės 5 d. Bad Woereshofen, Vokietijoje. Žiūr. aprašymą "Darbininko" pirmame puslapyje.

Motinos Dienos novenos mišios bus aukojamos Pranciškonų koplyčioje kasdien gegužės 9 - gegužės 30 d. už gyvas ir mirusias motinas, kurių vardai buvo atsiųsti vienuolynui.

Viešpaties Atsimainymo parapijos žinios

Antanas Sperauskas po gedulingų mišių parapijos bažnyčioje balandžio 30 d. buvo palaidotas Cypress Hills kapinėse.

Gegužės 30 d. Lietuvos Vyčių 110 kuopos nariai dalyvaus **Memorial Day** parade Maspeth miestelyje. Visi kviečiami prisidėti ir dalyvauti 11:15 val. lietuviškose mišiose, parade ir vyčių susirinkime ir vaišėse.

Birželio 6 d., Kristaus Kūno ir Kraujo šventėje parapijiečiai kviečiami dalyvauti trijų kaimyninių parapijų bendroje procesijoje pagerbti Švč. Sakramentą. Procesija prasidės Holy Cross par. bažnyčioje.

Antanas Sperauskas, buvęs Lietuvos karininkas, gimęs Lietuvoje 1899 m. vasario 6 d., gyv. Woodhaven, NY, o paskutinius kelerius metus slaugos namuose, mirė š. m. balandžio 27 d. Nyack ligoninėje, sulaukęs 100 metų amžiaus.

Jis buvo baigęs Lietuvos Karo Mokyklos II laidą. Kurį laiką dirbo Kariuomenės Štabe II skyriuje, Susisiekimo dalinio vedėju. Buvo apdovanotas Gedi-mino Ordino IV laipsniu ir LN medaliu. Gyvendamas New Yorke, veikė "Ramovės" skyriuje: 1953 m. išrinktas į skyriaus valdybą, 1955 m. išrinktas skyriaus pirmininku ir daugelį kartų juo perrinktas. Buvo nuoširdus ir aukšto takto žmogus.

Buvo pašarvotas Shalins laidojimo koplyčioje. Atsiveikimas įvyko balandžio 29 d., o balandžio 30 d. po Mišių Atsimainymo par. bažnyčioje Maspeth, NY, buvo palaidotas Cypress Hills kapinėse šalia žmonos Liucijos, mirusios 1990 m. Liko sūnūs Algirdas ir Tomas su šeimomis, 5 anūkai ir kiti giminės.

Atitaisome klaidą. Š. m. gegužės 7 d. *Darbininko* 19 numerio 3-4 puslapiuose skelbtame **Antano Dundzilos** straipsnyje "Angliškai - Y2K, lietuviškai - 2TM" buvo praleista autoriaus pavardė. **Antano Dundzilos** atsiprašome.

Spaudos vakaronę rengia Lietuvių Žurnalistų Sąjungos valdyba **gegužės 22 d.** Kultūros Židinio apatinėje salėje. Ryšium su šiuo renginiu, V. Kasnis parašė humoristinį rašinį apie Lietuvijoje vykusių garsiuosius spaudos balius. Jis įdėtas šio "Darbininko" numerio 6-ame puslapyje.

Dr. Kazio Martinkaus (1953-1984) pomirtinis stipendijų fondas

A. a. biochemijos dr. Kazio Martinkaus (1953 - 1984) prisiminimui 1985 m. jo tėvai, sesuo ir artimieji draugai įsteigė stipendijos fondą, kuriuo gali pasinaudoti visi laisvojo pasaulio lietuviai studentai, bebaigia bakalaurą arba siekiantys magistro ar daktarato iš griežtųjų mokslų (biologijos, chemijos, biochemijos), ypatingai ryšium su vėžio tyrimu.

Norint gauti daugiau informacijų ir prašymų formas, rašyti: Kristina Martinkutė, Dr. Kazys Martinkus Memorial Scholarship Fund, 7120 S. Richmond, Chicago, IL 60629-3011, USA. Prašymų formos turi būti atsiųstos iki 1999 m. gegužės 30 d.

Virginijaus Barkausko, vargonų solisto, **rečitalis** įvyks Mary of Queen katedroje, Baltimore, MD, š. m. **gegužės 16 d.** 5:30 val. vak.

Aušros Vartų parapijos (32 Dominick St., New York City, NY) **pavasariniai pietūs** įvyks sekmadienį, gegužės 16 d. tuojuo po sumos parapijos salėje. Auka suaugusiems - 25 dol., vaikams - 15 dol. Klebonas kun. dr. E. Savickis nuoširdžiai kviečia dalyvauti. Vietas užsisakyti iš anksto skambinant tel. (212) 255-2648.

Tėvo Dieną, birželio 20, **Pranciškonų koplyčioje**, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY, 11207, bus aukojamos šv. Mišios už gyvus ir mirusius tėvus. Kas norėtų įjungti savo gyvą ar mirusį tėvą į šias bendras maldas, prašomi pasinaudoti atkarpele, kuri yra šio "Darbininko" numerio 7-to puslapio apačioje.

Apiešikimo par. žinios

Kun. V. Palubinskas į parapiją grįžta gegužės 22 d. Iki to laiko ji pavaduos kun. St. Raila.

Ieškomas Charles Allen Jankowsky. Motinos mergautinė pavardė Helen Necons-kas. Kas žino apie šį asmenį, prašome pranešti parapijos sekretorei Loretai tel. (718)-387-2111.

Dail. Juozo Bagdono apžvalginėje parodoje

Kultūros Židinio mažojoje salėje balandžio 24 ir 25 vyko dail. Juozo Bagdono paroda, kuri meno mėgėjus domino dviem aspektais. Kadangi dailininkas yra vyresnio amžiaus (gimęs 1911) - kaipgi atrodo jo naujai sukurti abstraktai?

Antra: paroda buvo apžvalginė - nuo Vokietijos pokario metų, gyvenimo Kolumbijoje, Washingtono iki New Yorke. Tai laikotarpis, kai dailininkas atsiveikino su realistiniais ir impresionistiniais bruožais ir išvystė savitą abstraktų stilių. Darbų apimtis didelė, įvairi. Kult. Židinio salėje buvo išstatyta 42 paveikslai, daugiausia aliejinė tapyba, tempera. Įvairiausio formato abstraktūs kūriniai. Pats dailininkas yra didelio formato mėgėjas. Ir tai, ką jis vadina "mažesniu formatu", iš tikrųjų yra didoki paveikslai. Kiek mažesnės jo akvarelės, temperos ir aliejinės tapybos darbai. Matėme ramaus, realistinio stiliaus paveikslų, tačiau vyraavo abstraktai.

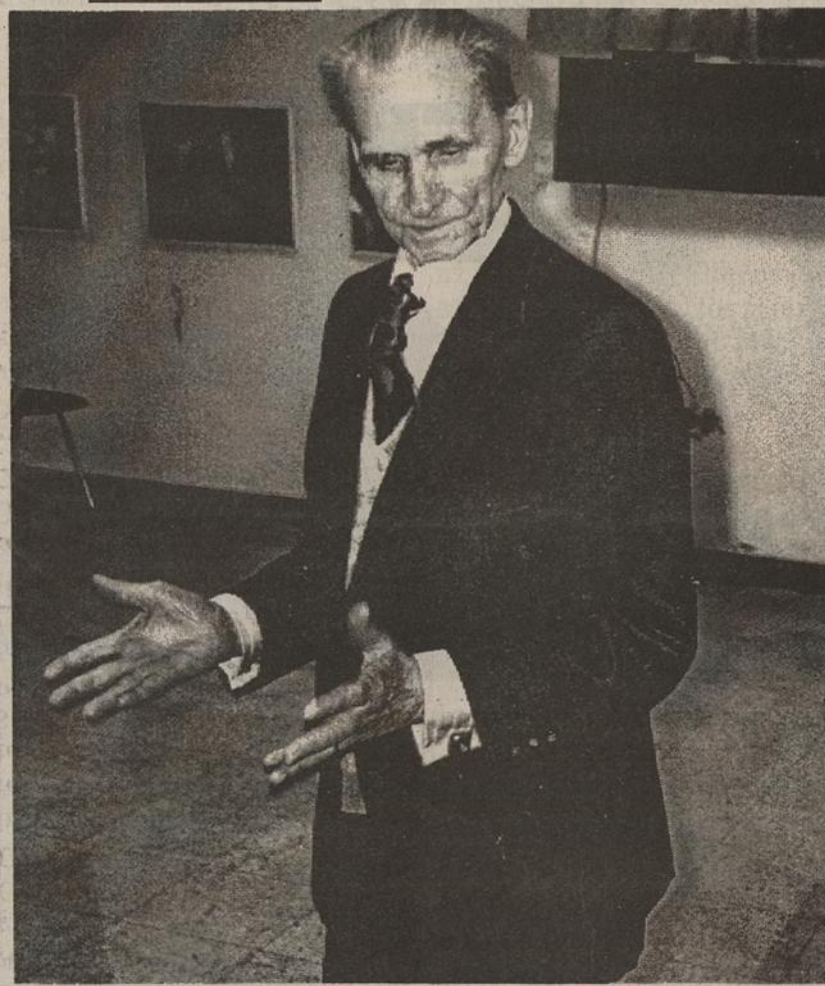
Įdomu buvo pastebėti, kaip laikas veikia dailininką. Metai daro savo - jiems bėgant dailininkas darosi ramesnis, kuklesnis, kūrinuose matoma šiek tiek nuovargio. Kompozicijoms būdingas judesys, daugybė įvairių formų, sodrios spalvos. Vėlyvuosiuose darbuose spalvingu-

Parodoje susitikę du menininkai: dailininkas ir skulptorius Vladas Žilius ir dailininkė dr. Marija Žukauskienė.

Pr. Giedgaudo nuotr.

Paulius Jurkus

Dailininkas Juozas Bagdonas kalba savo parodoje

Pr. Giedgaudo nuotr.

mas sumažėjęs, judesys lyg išsėkęs ir pavargęs. Dominuoja apibendrintos didelės formos, kurios atrodo lyg didžiuliai akmenys. Taip į dinamišką dail. J. Bagdono kūrybą ateina ramybė.

Reikia džiaugtis dailininko darbštumu ir energija. Visą laiką jis tapė rūpinosi medžiagomis, aptvarkymu. Į Lietuvą jau išsiuntė kelis paveikslų siuntinius, kurie specialiai supakuojami.

Paroda į vaizdajuostę (video) nufilmavo Bill Kumeta. Nufilmavo atidarymą ir visus paveikslus, kad ateiti liktų tikslus parodos vaizdas.

Parodą rengė ir globojo Lietuvos Moterų Federacijos New Yorko klubas. Savo darbą atliko gražiai, patraukliai. Puikiai suorganizuotos ir vaišės bei kavutė.

Paroda buvo oficialiai atidaryta šeštadienio vakare. Atidarė Klubo pirmininkė Ieva Jankutė,

parodos pobūdį aptarė Paulius Jurkus, kalbėjo ir pats dailininkas, visiems dėkodamas. Pardauta 16 paveikslų.

Parodos rengėjai gegužės 2 susirinkę pas judrią organizatorę Aldoną Zikarienę pabaigtuvių kavutei, pasidžiaugė savo sėkmę darbų ir peržiūrėjo Bill Kumetos vaizdajuostę.

Dail. J. Bagdonas birželio 8 išvyksta į Lietuvą, buvos Vilniuje, Kaune, Plungėje, kur liepos 17 vyks žemaičių dailininkų paroda. Dalyvaus toje parodoje, sutvarkys persikėlimo ir įsikūrimo reikalus. Į New Yorką grįžta rugpjūčio 4 d.

Dailininkas New Yorke praleido didesnę dalį savo amžiaus. Čia atvyko 1964 metų ankstyvas pavasaris. Tikriausiai teks jį išlydėti su paroda, su linkejimais ir dainom.

Tegu jam sekasi!

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO:

DARBININKO skaitytojai, atsiuntę prenumeratą, prisidėję aukomis laikraščio stiprinti ir atsilygine už įvairius patarnavimus.

Po 10 dol.: Elizabeth Vyšniauskas, San Gabriel, CA; L. Balsys, Naugatuck, CT; J. Kasparinas, St. Petersburg, FL; Lydia Nelson, Waterford, CT; Anastasia Dubinskas, Baltimore, MD; Ig. Kučiauskas, Baltimore, MD; Juzė Matioska, Centerville, MA; Jer. Kačinskas, So. Boston, MA; L. Simkus, So. Weymouth, MA; Alg. Oslapas, Dearborn, MI; Eleonora Tutinas, Brooklyn, NY; Stase Dzek, So. Bethlehem, NY; Aniela Baliunas, Woodhaven, NY; P. Bivainis, Woodhaven, NY; J. Carnauskas, Woodhaven, NY; H. Januskevicius, Yonkers, NY; V. Rociunas, Independence, OH; Wm. Kolicius, Allison Pk, PA; J. P. Baltrus, Clairton, PA; Marija Gudauskas, Phila, PA; Irena Matonis, Phila., PA; Julia Tamkevic, Pittsburgh, PA; K. Navakauskas, Coventry, RI.

Po 5 dol.: K. Mikelaitis, Tucson, AZ; Genovaitė Slepakovas, Escondido, CA; S. Adamonis, Los Angeles, CA; J. Narkevicius, Los Angeles, CA; V. Tuskenis, Palm Springs, CA; Kun. Bronius Kaudas, OSJ, Santa Cruz, CA; Efodija Maximovitsch, Ashford, CT; A. J. Maslauskas, Hartford, CA; J. Pakalnis, Manchester, CT; J. Kisielius, New Haven, CT; S. Pluskonis, Northglenn, CO; Vyt. Abromaitis, Putnam, CT; Rita

Bagdonas, Southbury, CT; Albina Belazaras, So. Windsor, CT; Ant. Igaunis, Waterbury, CT; Sigita Krakauskas, West Hartford, CT; Halina Anthaney, Le-wes, DE; Konstancija Tylius, Washington, DC; J. Budrikis, St. Petersburg, FL; A. Daunys, St. Petersburg, FL; R. J. Bendziukas, Seminole, FL; Stasys Vencius, Panama City, FL; A. Jasaitis, Bedford Pk., IL; Marija Kuprienė, Cicero, IL; Vyt. Rubas, Riverside, IL; Vanda Sutkus, Edgewater, MD; Kazimiera Gudukas, Centerville, MA; Elena Strazdas, Centerville, MA; Ursula Norkus, Lawrence, MA; Aldona Buivydas, Marlborough, MA; Br. Kovas, Norwood, MA; Mrs. J. Bajerius, So. Boston, MA; Ona Merkis, So. Boston, MA; V. Treinavich, So. Boston, MA; J. Kucinas, W. Yarmouth, MA; J. Gedvilas, Worcester, MA; P. Tutinas, North Hampton, NH; J. Miknevicius, Linden, NJ; J. Vazbys, Mahwah, NJ. Ch. Lakauskis, Somerville, NJ; Izabele Bertasius, Williamstown, NJ; K. Vainius, Maspeth, NY; J. Kazlas, NYC, NY; B. Ramanauskas, Woodhaven, NY; A. K. Juzaitis, Plymouth Meeting, PA.

Kiekviena auka yra didelė pagalba DARBININKUI. Laikraščio ateitis, tuo pačiu ir lietuvių išėjimo priklausoma nuo aukotojų dosnumo. Vien iš prenumeratos nebūtų galima išsilaikyti.

Nuoširdžiai dėkojame.

Darbininko administracija

SKELBIMAI

Tik 46 centai už minutę skambinant į Lietuvą; 9,9 cento - JAV; negi atsispirsite tokiam RSL/CYBERLINK pasiūlymui? Lietuvius aptarnauja nuo 1986 m. Nemokėsite nei mėnesinių, nei registracijos mokesčių. Jokio papildomo kodo. Teiraukitės lietuviškai nuo 5 iki 9 val. vak. tel. 708-386-0556. (sk.)

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Tel. (516) 377-1401. (sk.)

Lietuvis, lauko priežiūros darbu (landscaping/maintenance) bendrovės savininkas, Washington, DC, **ieško dviejų darbininkų**, kurie galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokestis \$6.00 į val. ir viršvalandžiai. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiamas pigus butas - 130 dol. mėnesiui. Tel. (202) 244-2373. (sk.)

Butai pensininkams, modernūs, erdvūs, savarankiškai tvarkytis, lietuviškoje aplinkoje, Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų priežiūroje. Pasinaudokite šia proga, kreipkitės: Villa Maria, P. O. Box 155, Thompson, CT 06277. (sk.)

"Neringos" stovykla Marlboro, Vermont, **ieško patyrusios šeiminkės** dirbti stovykloje liepos ir rugpjūčio mėnesiais. Šeiminkas/ė turi turėti patirties ruošti didelius maisto kiekius (100 - 180 žmonių) ir turi turėti darbo leidimą Amerikoje. Prašoma skambinti Dana Grajauskaitei 617-923-45683. (sk.)

Ieškau vyresnio amžiaus moters prižiūrėti senutę ir gyventi šeimoje. Skambinti (732) 237-0759. (sk.)

"LIETUVOS AIDAS" - Vilniuje leidžiamas patriotinės minties ir plačios informacijos dienraštis, siuntinėjamas oro paštu kas savaitę po 5 numerius voke, skaitytoją pasiekia per 3 dienas. Lietuvos paštui nuo 1998.06.01 jo siuntimo kaina pakilus 43%, arba 40 dol. per metus, dabar "Lietuvos aidas" prenumerata JAV kainuoja: metams - 170 dol.; pusei metų - 90 dol.; ketvirčiui metų - 46 dol. Čekiai rašomi "Lietuvos aidas" vardu ir su adresu siunčiami "Lietuvos aidas" igaliotiniui JAV Broniui Juodeliui - 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514-2914, USA. Tel. 630 986-1613.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojos:

Mrs. E. Baltrūnas, Topeka, KS - 20 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

"VILTIES" siuntinių agentūra praneša, kad **konteineris į Lietuvą išėjo gegužės 3 d.** Pranešime spaudoje, kada siuntiniai Lietuvoje bus išvežioti gavėjams. Dėl daugiau informacijų prašome kreiptis į mūsų atstovą Brooklynne **Algį Jan-kauską**, tel. (718) 849-2260. Susitarus jis paims siuntinius iš namų.

Atlantic Express corp., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, siuntinius vėl priims **gegužės 15 d.**, šeštadienį, nuo 12 val. iki 1 val. popiet Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijų - tel. (914) 258-5133.

Siuntiniai į Lietuvą laivu arba oru. Pinigai perveidami doleriais per 2 - 5 dienas.

TRANSPAK,
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629
tel. (773) 838-1050.

Lietuvių Žurnalistų Sąjungos valdyba

kviečia visus dalyvauti

SPAUDOS VAKARONĖJE

šeštadienį, 1999 m. gegužės 22 d.

Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY

Programoje:

humoristas **VLADAS VIJEIKIS** iš Chicagos

Pradžią: kokteilial - 6 val., vakarienė - 7 val.

Įėjimo auka - 25 dol.

Bilietus ar stalus užsisakyti iki gegužės 19 d. pas:

Paulių Jurkų - 718-441-3612

Živilę Jurlenę - 718-847-3133

Malviną Klivečkienę - 718-296-0406

Julijū Veblaitį - 908-687-4943